

CYNULLIAD CENEDLAETHOL CYMRU

OFFERYNNAU STATUDOL

2004 Rhif. (Cy.)

LLYWODRAETH LEOL, CYMRU

**Rheoliadau Awdurdodau Lleol
(Cynnal Refferenda) (Cymru) 2004**

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae'r Rheoliadau hyn, sy'n ymwneud â Chymru'n unig, yn darparu ar gyfer cynnal refferenda a gynhelir yn rhinwedd rheoliadau neu orchymyn a wnaed dan unrhyw ddarpariaethau sydd yn Rhan II o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 ("Deddf 2000"). Mae'r Rheoliadau hyn hefyd yn pennu rhai ffurflenni rhagnodedig sydd i'w defnyddio mewn refferendwm dan Ddeddf yr Iaith Gymraeg 1993.

Bydd a wnelo'r refferenda â ph'un ai a ddylai cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol yng Nghymru fabwysiadu trefniadau gweithredaeth a fyddai'n cynnwys gweithrediaeth o faer a chabinet, gweithrediaeth o faer a rheolydd y cyngor neu weithrediaeth o arweinydd a chabinet.

Mae Rheoliad 3, y mae Rhan I o Atodlen 1 yn berthnasol iddo, yn pennu'r datganiad a ffurf y geiriau yn y cwestiwn a ofynnir yn y refferendwm.

Yn unol â Rheoliad 4 bydd angen rhoi rhybudd cyhoeddus o gynigion yr awdurdod lleol dan reoliad 17 a 19 o Reoliadau Awdurdodau Lleol (Refferenda) (Deisebau a Chyfarwyddyd) (Cymru) 2001 ("Rheoliadau Deisebau a Chyfarwyddiadau"), neu orchymyn dan adran 36 o Ddeddf 2000. Bydd rhaid i'r rhybudd bennu dyddiad y refferendwm, amrywiol faterion sy'n ymwneud â chynnal y refferendwm, a bod cynigion yr awdurdod lleol ar gael i'r cyhoedd eu harchwilio. Mae Rheoliad 4 hefyd yn caniatáu i awdurdodau ddarparu gwybodaeth ffeithiol am eu cynigion, amlinelliad o'r cynigion wrth-gefn sydd ganddynt a'r refferendwm, cyn belled â bod yr wybodaeth wedi ei chyflwyno mewn modd teg.

Mae Rheoliad 5 yn gorfodi cyfyngiadau ar y deunydd y gellir ei gyhoeddi, ei arddangos neu ei ddsbarthu gan neu ar ran yr awdurdod yn ystod y cyfnod o 28 diwrnod cyn dyddiad y refferendwm.

Mae Rheoliad 6 yn gosod “cyfyngiad ar dreuliau yn y refferendwm” o ran y swm y bydd modd ei gwario o ran “treuliau yn y refferendwm” (diffinnir y ddau derm yn rheoliad 6(1)). Bydd yn drosedd gwario mwy na’r cyfyngiad ar dreuliau’r refferendwm.

Mae Rheoliad 7, yr hwn y mae Atodlen 2 yn berthnasol iddo, yn darparu ar gyfer y symiau sy’n berthnasol o ran y defnydd a wneir ar fathau o eiddo, gwasanaethau a chyfleusterau yr ystyrir eu bod wedi eu gwario ar ffurf treuliau’r refferendwm at ddibenion rheoliad 6.

Mae a wnelo Rheoliad 8 â’r darpariaethau deddfwriaethol a nodir yng ngholofn (1) o’r Tablau yn Atodlen 3 gyda’r newidiadau a ddangosir yng ngholofn (2) o’r Tablau hynny, ac mae’n gwneud rhai newidiadau cyffredinol i’r darpariaethau hynny.

Mae Rheoliad 9, yr hwn y mae Rhannau II a III o Atodlen 1 yn berthnasol, yn darparu ar gyfer geiriad papurau pleidleisio’r refferendwm.

Mae Rheoliad 10(1) yn caniatáu i gyngor sir neu fwrdeistref sirol benderfynu y bydd y pleidleisio yn y refferendwm yn digwydd drwy’r post yn unig. Mae hefyd yn gwneud rhai newidiadau cyffredinol a fyddai’n gymwys pe gwneid penderfyniad o’r fath.

Bydd Rheoliad 10(2) yn gymwys os gwnaed penderfyniad dan reoliad 10(1). Mae’n darparu ar gyfer y darpariaethau deddfwriaethol a nodir yng ngholofn (1) o Atodlen 4 a bydd yn gymwys gyda’r newidiadau a ddangosir yng ngholofn (2).

Mae Rheoliad 11 yn darparu ar gyfer swyddogaethau’r swyddogion cyfrif, ac ar gyfer penodi unigolion i weithredu fel arsylwyr ym mhleidlais y refferendwm (“arsylwyr pleidleisio”).

Mae Rheoliad 12 yn darparu, onid yw’r bleidlais ar gyfer y refferendwm i’w chynnal drwy’r post yn unol â phenderfyniad a wnaed dan Reoliad 10(1), y bydd yr oriau pleidleisio rhwng 7am a 10pm.

Mae Rheoliad 13 yn darparu ar gyfer cyfrif pleidleisiau yn y refferendwm.

Mae rheoliad 14, sy’n amodol ar reoliadau 16 a 17, yn delio â chanlyniadau refferenda a refferenda pellach. Mae’n pennu’r hyn y dylai awdurdodau ei wneud pe bai mwyafrif o bleidleisiau “o blaid” (paragraffau (1) a (3)) a mwyafrif o bleidleisiau “yn erbyn” (paragraffau (2) a (4)).

Mae rheoliadau 15 hyd 17 yn darparu ar gyfer herio canlyniadau refferenda a refferenda pellach.

Mae rheoliad 15 yn pennu'r sail dros herio a'r cyfnod y bydd yn rhaid gwneud cais ("deiseb refferendwm") ynddo. Mae hefyd yn nodi'r dulliau gweithredu sy'n gymwys i ddeisebau refferendwm, a thrwy Atodlenni 5 a 6, mae'n cymhwyso darpariaethau Deddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983 a Rheolau Deisebau Etholiadau 1960. Yn yr achos a grybwyllir ym mharagraff (1)(d), nid oes modd cyflwyno deiseb refferendwm heb ganiatâd i wneud hynny gan yr Uchel Lys.

Mae rheoliad 16 yn delio â'r hyn a ddigwydd yn syth ar ôl i ddeiseb refferendwm gael ei chyflwyno.

Mae rheoliad 17 yn darparu ar gyfer y sefyllfa ar ôl i lys etholiad benderfynu ynglŷn â deiseb etholiad.

Mae rheoliad 18 yn darparu ar gyfer anwybyddu diwrnodau neilltuol o ran bwrw cyfrif o gyfnodau dan reoliad 4(1) a dan rai darpariaethau deddfwriaethol a gaiff eu cymhwyso gan y Rheoliadau.

Mae rheoliad 19 yn eithrio hysbysebion sy'n ymwneud yn benodol â'r refferendwm rhag rheoliadau dan Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 sy'n rheoli arddangos hysbysebion.

Mae rheoliad 20 yn darparu yr ystyrir unrhyw eiddo a ddefnyddir o ran y refferendwm ar gyfer cyfarfodydd cyhoeddus neu ar gyfer cymryd y bleidlais yn eiddo gwag at ddibenion trethi.

Mae Atodlen 1 yn nodi —

yn Rhan I, y datganiad a ffurf y cwestiwn a ofynnir yn y refferendwm,

yn Rhan II, ffurf y tu blaen i bapurau pleidleisio'r refferendwm, a

yn Rhan III, ffurf y tu cefn i bapurau pleidleisio'r refferendwm.

Mae Atodlen 2 yn pennu'r materion perthnasol o ran diffinio "treuliau'r refferendwm" yn rheoliad 6(1). (Mae'r materion hyn yn debyg i'r rhai a osodir yn Atodlen 13 o Ddeddf Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000.)

Mae Atodlen 3 yn nodi darpariaethau'r Deddfau, y Rheoliadau a'r Rheolau a gymhwysir, gyda newidiadau a hebddynt, o ran y refferendwm —

Mae *Tabl 1* yn cymhwyso darpariaethau Deddf Cynrychiolaeth y Bobl 2000 sy'n ymwneud â phleidleisio drwy'r post neu drwy ddirprwy.

Mae *Tabl 2* yn cymhwyso darpariaethau yn Neddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983, gan gynnwys darpariaeth ar gyfer cambersonadu a throeddau

eraill sy'n ymwneud â phleidleisio ac arferion llwgr ac anghyfreithlon eraill.

Mae *Tabl 3* yn cymhwyso darpariaethau yn Atodlen 2 o Reolau Etholiadau Lleol (Prif Ardaloedd) 1986, sy'n cynnwys y rheolau ("Rheolau'r Prif Ardaloedd") sy'n gymwys i'r modd y cynhelir etholiadau cyngor sir a chyngor bwrdeistref.

Mae *Tabl 4* yn cymhwyso darpariaethau Rheoliadau Cynrychiolaeth y Bobl (Cymru a Lloegr) 2001 ("Rheoliadau'r Etholiadau") sy'n ymwneud â cheisiadau am bleidlais bost neu bleidlais drwy ddirprwy a'r trafodion sy'n ymwneud â chyflwyno a derbyn papurau pleidleisio post.

Mae Atodlen 4 yn nodi'r darpariaethau deddfwriaethol a gymhwysir o ran y refferendwm os yw'r awdurdod lleol wedi penderfynu dan reoliad 10(1) y bydd yr holl bleidleisio ar gyfer y refferendwm yn cael ei wneud drwy'r post yn unig.

Mae Atodlen 5 yn cymhwyso darpariaethau Deddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983 at ddibenion deisebau refferendwm.

Mae Atodlen 6 yn diwygio Rheolau Deisebau Etholiadau 1960 at y diben o'u cymhwyso ar gyfer ddeisebau refferendwm.

2004 Rhif. (Cy.)

**LLYWODRAETH LEOL,
CYMRU**

**Rheoliadau Awdurdodau Lleol
(Cynnal Refferenda) (Cymru) 2004**

Wedi'u gwneud 2004

Yn dod i rym 24 Mawrth 2004

TREFN Y RHEOLIADAU

1. Enw, dechrau a chymhwyso
2. Dehongli
3. Y datganiad a'r cwestiwn a ofynnir mewn refferendwm
4. Cyhoedduswydd a gwybodaeth arall o ran refferenda
5. Cyfyngu ar gyhoedduswydd etc. deunydd hysbysebu
6. Cyfyngiad cyffredinol ar dreuliau refferenda
7. Treuliau tybiedig refferendwm
8. Cymhwyso darpariaethau
9. Papurau pleidleisio
10. Pleidleisiau post a phleidleisiau drwy'r post
11. Swyddogaethau'r swyddog cyfrif, a chymorth i swyddogion cyfrifi
12. Oriau pleidleisio
13. Cyfrif pleidleisiau, etc.
14. Canlyniad refferendwm neu refferendwm pellach
15. Y drefn ar gyfer cwestiynu refferendwm
16. Canlyniadau uniongyrchol deisebau refferendwm

17. Penderfynu ynglŷn â deisebau refferendwm, a dulliau gweithredu dilynol

18. Amser

19. Hysbysebion

20. Eiddo trethi annomestig: eiddo a ddefnyddir at ddibenion refferendwm

ATODLENNI

1.

Rhan I Y datganiadau a'r cwestiynau a ofynnir yn y refferendwm

Rhan II Ffurf y tu blaen i'r papur pleidleisio

Rhan III Ffurf y tu cefn i'r papur pleidleisio

2. Materion sy'n berthnasol i dreuliau'r refferendwm

3. Cymhwyso, gyda newidiadau, y Deddfau a'r Offerynnau Statudol

Tabl 1 Deddf Cynrychiolaeth y Bobl 2000

Tabl 2 Deddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983

Tabl 3 Rheolau Etholiadau Lleol (Prif Ardaloedd) Rheolau 1986: Atodlen 2

Tabl 4 Rheolau Cynrychiolaeth y Bobl (Cymru a Lloegr) 2001

4. Newidiadau ychwanegol o ran refferenda lle ceir pleidleisio drwy'r post yn unig

5. Cymhwyso, gyda newidiadau, Deddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983 o ran deisebau refferendwm

6. Newidiadau i Reolau Deisebau Etholiadau 1960 o ran deisebau refferendwm

Mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru, drwy arfer y pwerau a roddwyd iddo gan adran 26 o Ddeddf yr Iaith Gymraeg 1993(1) ac adrannau 13(3), 45 a 105 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000(2), ar ôl ymgynghori â'r Comisiwn Etholiadol yn unol ag adran 45(8A) i (8D) o'r Ddeddf honno ac ar ôl bodloni'r gofynion o ran cyflwyno yn adran 45(8B) ac (8D), yn gwneud y Rheoliadau canlynol:

Enwi, cychwyn a chymhwysio

1. —(1) Gelwir y Rheoliadau hyn yn Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cynnal Refferenda) (Cymru) 2004 a byddant yn dod i rym ar 24 Mawrth 2004.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys ar gyfer cynnal refferenda gan awdurdodau lleol yng Nghymru.

Dehongli

2. —(1) Yn y Rheoliadau hyn, ac yn unrhyw ddarpariaeth a gymhwysir gan y Rheoliadau hyn —

golyga “Deddf 2000” (“*the 2000 Act*”) Ddeddf Llywodraeth Leol 2000;

golyga “Deddf yr Etholiadau” (“*the Elections Act*”) Ddeddf y Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000(3);

golyga “Deddf CB 2000” (“*the RPA Act 2000*”) Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 2000 (4);

golyga “Deddf 1985” (“*the 1985 Act*”) Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1985(5);

golyga “Deddf 1983” (“*the 1983 Act*”) Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983(6);

golyga “Rheoliadau Etholiadau” (“*the Elections Regulations*”) Reoliadau Cynrychiolaeth y Bobl (Cymru a Lloegr) 2001(7);

golyga “Rheolau Refferendwm LGA” (“*the LGA Referendum Rules*”) gymaint o Reolau'r Prif Ardaloedd ag a gymhwysir, gyda newidiadau neu hebddynt(8), o ran refferendwm gan reoliad 8 o'r Rheoliadau hyn;

golyga “Cynulliad Cenedlaethol” (“*the National Assembly*”) Gynulliad Cenedlaethol Cymru;

---

(1) 1993 p.38.

(2) 2000 p. 22. Parthed cymhwyso'r Ddeddf honno i Gymru, gweler adran 106. Diwygiwyd Adran 45 gan Ddeddf y Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000 (p.41), adran 158(1), Atodlen 21, paragraff 18.

(3) 2000 p.41.

(4) 2000 p.2.

(5) 1985 p.50.

(6) 1983 p.2.

(7) O.S. 2001/341, fel y'i diwygiwyd gan O.S. 2001/1149, 2001/1700, 2002/881, 2002/1871, 2003/1899.

(8) Gweler, yn benodol, Dabl 3 yn Atodlen 3.

golyga “Rheolau Etholiadau Seneddol” (*“the Parliamentary Elections Rules”*) y rheolau a nodir yn Atodlen 1 o Ddeddf 1983;

golyga “Rheoliadau Deisebau a Chyfarwyddiadau” (*“the Petitions and Directions Regulations”*) Reoliadau’r Awdurdodau Lleol (Refferenda) (Deisebau a Chyfarwyddiadau) (Cymru) 2001(9);

golyga “Rheolau’r Prif Ardaloedd” (*“the Principal Areas Rules”*) Reolau Etholiadau Lleol (Prif Ardaloedd) 1986(10);

golyga “arsylwr cyfrif” (*“counting observer”*) rywun a benodir gan swyddog cyfrif dan reoliad 13(1)(b);

golyga “swyddog cyfrif” (*“counting officer”*) rywun y cyfeirir ato yn rheoliad 11(1);

golyga “maer etholedig” (*“elected mayor”*), o ran yr awdurdodau lleol, unigolyn a etholir yn faer ar yr awdurdod lleol gan etholwyr llywodraeth leol ardal yr awdurdod lleol yn unol â’r darpariaethau a wnaed gan Ran II o Ddeddf 2000 neu oddi tani;

golyga “refferendwm pellach” (*“further referendum”*) refferendwm a gynhelir yn unol â gorchymyn dan reoliad 17(3);

golyga “cynigion amlinellol wrth gefn” (*“outline fall-back proposals”*) —

- (a) o ran cynigion dan reoliad 17 (gweithred cyn refferendwm) neu reoliad 19 (gweithred yn dilyn cyfarwyddyd) o Reoliadau Deisebau a Chyfarwyddiadau, amlinelliad o’r cynigion y mae’r awdurdod lleol yn bwriadu eu gweithredu petai’r cynigion a fydd yn destun refferendwm dan Ran II neu Ran III o’r Rheoliadau hynny’n cael eu gwrthod yn y refferendwm hwnnw;
- (b) o ran cynigion dan orchymyn dan adran 36 (refferendwm yn dilyn gorchymyn) o Ddeddf 2000, —
  - (i) os yw awdurdod lleol bryd hynny yn gweithredu trefniadau gweithredaeth neu drefniadau amgen, yna crynodeb o’r trefniadau hynny;
  - (ii) mewn unrhyw achos arall, amlinelliad o’r cynigion a bennir yn y gorchymyn y mae’r awdurdod lleol i’w gweithredu petai’r cynigion a fydd yn destun refferendwm yn cael eu gwrthod yn y refferendwm hwnnw;

---

(9) O.S. 2001/2292 (W.180) fel y’i diwygiwyd gan O.S. 2003/398/ (W.55).

(10) O.S. 1986/2214; fel y’i diwygiwyd gan O.S. 1987/261, 1990/158, 1995/1948, 1998/578, 2000/247, 2001/81 a 2002/185.

golyga “trefnydd deiseb” (“*petition organiser*”), o ran refferendwm, rywun yr ymdrinnir ag ef at ddibenion paragraff (4) neu, yn ôl y digwydd, paragraff (5) o reoliad 10 (ffurfioldebau deisebau) o Reoliadau'r Deisebau a Chyfarwyddiadau, fel trefnydd unrhyw ddeiseb ddilys (p'un ai a yw'r ddeiseb yn gyfunedig, yn ddeiseb gyfansoddol neu'n ddeiseb wedi'r cyhoeddiad) a dderbyniwyd gan yr awdurdod lleol sy'n cynnal y refferendwm neu'r hwn y'i cynhelir ar ei gyfer **(11)**;

golyga “arsylwr y pŵl” (“*polling observer*”) rywun a benodir gan swyddog cyfrif dan reoliad 11(3);

mae i “swyddog priodol” (“*proper officer*”) yr ystyr a roddir gan adran 270(3) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972**(12)**;

golyga “dyddiad cynigion” (“*proposals date*”) —

(a) o ran refferendwm, ac eithrio refferendwm pellach, y dyddiad y caiff y cynigion —

- (i) dan reoliad 17 a 19 o Reoliadau'r Deisebau a Chyfarwyddiadau; neu
- (ii) dan orchymyn dan adran 36 o Ddeddf 2000;

eu hanfon i'r Cynulliad Cenedlaethol; a

(b) o ran refferendwm pellach, y diwrnod a egyr 2 fis cyn y diwrnod y cynhelir y refferendwm pellach;

golyga “refferendwm” (“*referendum*”) refferendwm a gynhelir yn rhinwedd rheoliadau neu orchymyn a wneir dan unrhyw un o ddarpariaethau Rhan II (trefniadau o ran gweithrediaethau etc..) o Ddeddf 2000;

golyga “cyfnod y refferendwm” (“*referendum period*”), o ran refferendwm (gan gynnwys refferendwm pellach), y cyfnod sy'n cychwyn ar —

(a) lle bo dyddiad y cynigion yn rhagflaenu'r dyddiad y daw'r Rheoliadau hyn i rym, y dyddiad y daw'r Rheoliadau hyn i rym;

(b) ym mhob achos arall, dyddiad y cynigion,

a gan ddiweddu ar ddyddiad y refferendwm; a

golyga “ardal y bleidlais” (“*voting area*”) yr ardal lle cynhelir refferendwm.

(2) Mae pob cyfeiriad yn y darpariaethau canlynol o'r Rheoliadau hyn at adran a rhif yn ei dilyn, onid

---

(11) O.S. 2001/2292 fel y'i diwygiwyd gan O.S. 2003/398. Ceir diffiniad o “drefnydd y ddeiseb” yn rheoliad 3 o Gyfarwyddiadau Deisebau a Rheoliadau. O ran dilysrwydd deisebau, gweler rheoliad 9(1) o'r Rheoliadau hynny. O ran deisebau cyfunedig, deisebau cyfansoddol neu rai wedi'r cyhoeddiad, ceir diffiniadau perthnasol yn rheoliad 3 o'r Rheoliadau hynny.

(12) 1972 p.70.

yw'r cyd-destun yn mynnu'n wahanol, yn gyfeiriad at yr adran o Ddeddf 2000 sy'n dwyn y rhif hwnnw.

Y datganiad a'r cwestiwn a ofynnir mewn refferendwm

3.—(1) Os yw'r cynigion y cynhelir refferendwm yn eu cylch yn ymwneud â gweithrediaeth o faer a chabinet(13), bydd y datganiad a ddaw o flaen y cwestiwn ("y datganiad") a'r cwestiwn a ofynnir yn y refferendwm hwnnw ar y ffurf a bennir ym mharagraff 1 o Ran I o Atodlen 1 o'r Rheoliadau hyn.

(2) Os yw'r cynigion y cynhelir refferendwm yn eu cylch yn ymwneud â gweithrediaeth o faer a rheolydd y cyngor(14), bydd y datganiad a'r cwestiwn a ofynnir yn y refferendwm hwnnw ar y ffurf a bennir ym mharagraff 2 o Ran I o Atodlen 1.

(3) Os yw'r cynigion y cynhelir refferendwm yn eu cylch yn ymwneud â gweithrediaeth o arweinydd a chabinet(15), bydd y datganiad a'r cwestiwn a ofynnir yn y refferendwm hwnnw ar y ffurf a bennir ym mharagraff 3 o Ran I o Atodlen 1.

Cyhoeddusrwydd a hysbysrwydd arall o ran refferenda

4.—(1) Bydd y swyddog priodol, a hynny cyn gynted ag y modd wedi'r dyddiad cynigion, yn cyhoeddi yn o leiaf un o'r papurau newydd a gylchredir yn ardal yr awdurdod lleol, rybudd a fydd yn cynnwys —

- (a) datganiad, yn ôl y digwydd, bod —
  - (i) cynigion dan reoliad 17(3) neu 19(1) o Reoliadau Deisebau a Chyfarwyddiadau, neu
  - (ii) cynigion dan orchymyn dan adran 36, wedi eu hanfon i'r Cynulliad Cenedlaethol;
- (b) disgrifiad o brif nodweddion y cynigion a'r cynigion amlinellol wrth gefn;
- (c) datganiad —
  - (i) y cynhelir refferendwm,
  - (ii) o'r dyddiad y cynhelir y refferendwm,
  - (iii) o'r cwestiwn a ofynnir yn y refferendwm,
  - (iv) lle bo'r awdurdod lleol wedi gwneud penderfyniad dan reoliad 10(1), na chaiff y pleidleisiau yn y refferendwm ond eu bwrw trwy bleidlais bost,

---

(13) Gweler adran 11(2) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000.

(14) Gweler adran 11(4) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000.

(15) Gweler adran 11(3) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000.

- (v) lle na wnaed penderfyniad o'r fath, ac eithrio ar gyfer oriau estynedig ar gyfer pleidleisio caiff y refferendwm ei gynnal yn unol â'r dulliau a arferir mewn etholiadau llywodraeth leol,
- (vi) o'r cyfyngiad ar dreuliau'r refferendwm (fel y'u diffinnir yn rheoliad 6(1)) yr hwn a fydd yn gymwys o ran y refferendwm, ac o nifer yr etholwyr llywodraeth leol a gyfrifwyd er mwyn mesur y cyfyngiad hwnnw,
- (vii) o'r cyfeiriad a'r amserau lle bydd modd archwilio copi o'r cynigion, a chynigion amlinellol wrth gefn yr awdurdod lleol, a
- (viii) o'r drefn ar gyfer cael copi o'r cynigion a'r cynigion amlinellol wrth gefn.

(2) Oni chaiff y rhybudd y mae'n ofynnol ei gyhoeddi yn ôl paragraff (1) ("y rhybudd cyntaf") ei gyhoeddi lai na 56 o ddiwrnodau cyn dyddiad y refferendwm, bydd y swyddog priodol yn cyhoeddi ail rybudd a fydd yn cynnwys y manylion a bennir ym mharagraffau (i) hyd (viii) o is-baragraff (c) o baragraff (1).

(3) Caiff yr ail rybudd ei gyhoeddi —

- (a) yn yr un papur neu bapurau newydd ag a ddefnyddiwyd ar gyfer cyhoeddi'r rhybudd cyntaf, a
- (b) nid mwy na 55 o ddiwrnodau cyn dyddiad y refferendwm ac nid llai na 28 o ddiwrnodau cyn y dyddiad hwnnw.

(4) Drwy gydol cyfnod y refferendwm, yn y cyfeiriad ac yn ystod yr amserau a nodir yn y rhybudd, a hynny'n ddi-dâl, bydd yr awdurdod lleol yn darparu copi o'u cynigion a'u cynigion amlinellol wrth gefn, i'r cyhoedd eu harchwilio, a byddant yn sicrhau bod digon o gopïau ar gael ar gyfer pwy bynnag a fydd am gael copïau.

(5) Caiff yr awdurdod ddarparu (boed yn unol ag unrhyw ddyletswydd i wneud hynny ai peidio) unrhyw wybodaeth ffeithiol arall sy'n perthyn i'r cynigion, y cynigion amlinellol wrth gefn a'r refferendwm cyn belled â'i bod yn cael ei chyflwyno'n deg.

(6) Wrth benderfynu a yw unrhyw wybodaeth yn cael ei chyflwyno'n deg at ddibenion paragraff (5), rhaid rhoi ystyriaeth, yn unol â adran 38, i unrhyw ganllawiau am y tro ac a gyhoeddir gan y Cynulliad Cenedlaethol o dan adran 38.

Cyfyngu ar gyhoeddi etc deunydd hyrwyddo

5. —(1) Mae'r rheoliad hwn yn gymwys i unrhyw ddeunydd sydd —

- (a) yn darparu gwybodaeth gyffredinol am y refferendwm;

- (b) yn ymwneud ag unrhyw un o'r materion a godir gan y cwestiwn i'w ofyn yn y refferendwm; neu
- (c) yn cyflwyno unrhyw ddadleuon o blaid neu yn erbyn ateb penodol i'r cwestiwn hwnnw.

(2) Yn ddarostyngedig i baragraff (3), ni chaiff neb gyhoeddi unrhyw ddeunydd y mae'r rheoliad hwn yn bethnasol iddo gan neu ar ran awdurdod lleol yn ystod y cyfnod o 28 diwrnod sy'n dod i ben ar ddyddiad y bleidlais yn y refferendwm.

(3) Nid yw paragraff (2) yn gymwys i —

- (a) Ddunydd a drefnwyd iddo fod ar gael i bersonau mewn ymateb i geisiadau arbennig am wybodaeth neu i bersonau sy'n cael mynd ati yn benodol;
- (b) Cyhoeddi gwybodaeth sy'n perthyn i gynnal y bleidlais yn y refferendwm; neu
- (c) Cyhoeddi datganiadau i'r wasg ac sy'n cynnwys gwybodaeth ffeithiol os unig ddiben y cyhoeddi hw gwadu neu gywiro unrhyw anghywirdeb mewn deunydd a gyhoeddir gan berson ar wahân i'r qwdurdod lleol.

(4) Yn y rheoliad hwn bydd "cyhoeddi" yn golygu darparu i'r cyhoedd yn gyffredinol, neu i unrhyw ran o'r cyhoedd, ar ba bynnag ffurf a thrwy ba bynnag ddull (gan gynnwys, yn arbennig felly, drwy gynhwysiad mewn unrhyw raglen a gynhwysir mewn gwasanaeth rhaglunedig yn unol â ystyr Deddf Ddarlledu 1990(16)); ac fe ddeallir "cyhoeddiad" yn yr un modd.

Cyfyngiad cyffredinol ar dreuliau'r refferendwm

6. —(1) Yn y rheoliad hwn ac yn rheoliad 7—

golyga "trefnydd yr ymgyrch" yr unigolion neu'r corff yr achosir treuliai iddynt neu ar eu rhan yn y refferendwm (gan gynnwys y treuliau yr ymdrinnir â hwy megis petaent wedi eu hachosi) o ran ymgyrch refferendwm;

golyga "ymgyrch refferendwm" ymgyrch a gynhelir gyda'r bwriad o hyrwyddo neu sicrhau canlyniad neilltuol parthed y cwestiwn a ofynnir yn y refferendwm;

golyga "treuliau refferendwm" y treuliau a achosir gan unigolyn neu gorff neu'r hwn a achosir ar ei ran yn ystod y refferendwm at ddibenion y refferendwm o ran unrhyw un o'r materion a nodir ym mharagraff 1 o Atodlen 2 o'r Rheoliadau hyn, fel y'u darllenir gyda pharagraff 2 o'r Atodlen honno;

---

(16) 1990 p.42. Mae'r diffiniad o "programme service" i'w gael yn adran 201.

golyga “cyfyngiadau treuliau'r refferendwm” y cyfanswm o £2,000 a'r cyfryw swm a geir o luosogi nifer y cofnodion yn y gofrestr berthnasol â phum ceiniog;

golyga “at ddibenion y refferendwm” —

- (a) o ran cynnal neu reoli unrhyw ymgyrch a gynhelir gyda'r bwriad o hyrwyddo neu sicrhau canlyniad neilltuol parthed y cwestiwn a ofynnir yn y refferendwm; neu
- (b) fel arall o ran hyrwyddo neu sicrhau canlyniad o'r fath; a

golyga “y gofrestr berthnasol” y gofrestr (neu'r cofrestrau) etholwyr llywodraeth leol a gyhoeddwyd dan adran 13 (cyhoeddi cofrestrau) o Ddeddf 1983 (fel y'i dirprwywyd) ar ôl terfyn y canfasio a gynhaliwyd dan adran 10 o'r Ddeddf honno yn yr union flwyddyn a ragflaenodd y flwyddyn y cynhelir y refferendwm ynddi, sydd mewn grym yn ardal yr awdurdod lleol sy'n cynnal y refferendwm neu'r hwn y cynhelir y refferendwm ar ei gyfer (ni waeth a yw'r bobl y mae'r cofnodion hynny'n ymwneud â hwy'n gymwys i bleidleisio yn y refferendwm ai peidio).

(2) Ni fydd cyfanswm y treuliau a achosir yn ystod y refferendwm, neu'n unol â rheoliad 7 y rhai yr ymdrinnir â hwy fel petaent wedi eu hachosi, gan unigolyn neu gorff neu ar eu rhan, yn fwy na chyfyngiad treuliau'r refferendwm.

(3) Os achosir treuliau yn y refferendwm sy'n fwy na chyfyngiad treuliau'r refferendwm, yna bydd rhywun a wyddai neu a ddylai fod wedi gwybod o fewn rheswm y byddai'r cyfyngiad hwnnw'n cael ei dorri, neu rywun sydd, a hynny heb esgus rhesymol, yn awdurdodi rhywun arall i dorri'r cyfyngiad hwnnw, yn euog o drosedd.

(4) Os hysbysir y Cyfarwyddwr Erlyniadau Cyhoeddus fod trosedd dan baragraff (3) wedi ei hachosi, bydd dyletswydd ar y Cyfarwyddwr Erlyniadau Cyhoeddus i wneud pa bynnag ymholiadau a chyflwyno pa bynnag erlyniadau ag y bydd amgylchiadau'r achos yn eu teilyngu ym marn y Cyfarwyddwr Erlyniadau Cyhoeddus.

(5) Os profir bod trosedd wedi ei chyflawni dan baragraff (3) a bod honno wedi ei chyflawni gan gorff corfforedig gyda chaniatâd neu gydgyllwyn cyfarwyddydd, rheolydd, ysgrifennydd neu swyddog cyffelyb o'r corff corfforedig, neu y gellid ei phriodoli i unrhyw esgeulustod ar eu rhan, neu unrhyw un arall a honna weithredu yn rhinwedd y fath swydd, bydd yr unigolyn hwnnw, ynghyd â'r corff corfforedig yn euog o'r drosedd honno a byddant yn agored i gael eu dwyn ger bron llys a'u cosbi'n briodol.

(6) Bydd unrhyw un a fydd yn cyflawni trosedd dan baragraff (3) yn agored —

- (a) o gael collfarn ddiannod, i ddirwy nid mwy na'r uchafswm statudol neu garchar am gyfnod nid hwy na chwe mis, neu'r ddau; neu
- (b) o gael collfarn ar dditiad, i ddirwy neu garchar am gyfnod nid hwy na blwyddyn, neu'r ddau.

(7) Nid oes dim ym mharagraff (2) yn effeithio ar hawl unrhyw gredydydd na wyddai pan achoswyd y draul fod y draul honno'n groes i'r paragraff hwnnw.

Treuliau tybiedig y refferendwm

7. —(1) Bydd y rheoliad hwn yn gymwys lle —

- (a) darperir yr eiddo, y gwasanaethau neu'r cyfleusterau at ddefnydd neu er budd unrhyw un naill ai —
  - (i) yn ddi-dâl; neu
  - (ii) ar ostyngiad o fwy na 10 y cant o'r gyfradd fasnachol am ddefnyddio'r eiddo neu am ddarparu'r gwasanaethau neu'r cyfleusterau; a
- (b) gwneir defnydd ar yr eiddo, y gwasanaethau neu'r cyfleusterau gan yr unigolyn hwnnw neu ar ei ran dan y fath amgylchiadau megis pe câi treuliau eu hachosi (neu os cânt eu hachosi) mewn gwirionedd gan yr unigolyn hwnnw neu ar ei ran parthed y defnydd hwnnw, byddent (neu maent) yn dreuliau ar gyfer y refferendwm a achoswyd gan yr unigolyn hwnnw neu'n rhai a achoswyd ar ei ran.

(2) Yn amodol ar baragraff (5), lle bo'r rheoliad hwn yn gymwys ymdrinnir â swm o dreuliau refferendwm a bennir yn unol â pharagraff (3), onid yw'n ddim mwy na £200, at ddibenion rheoliad 6 megis pe achoswyd ef gan yr unigolyn hwnnw yn ystod y cyfnod y gwneir defnydd ar yr eiddo, y gwasanaethau neu'r cyfleusterau fel y nodir ym mharagraff (1)(b).

(3) Mae'r swm a grybwyllir ym mharagraff (2) yn gyfran naill ai o —

- (a) y gyfradd fasnachol am ddefnyddio'r eiddo neu am ddarparu'r gwasanaethau neu'r cyfleusterau (lle darperir yr eiddo, y gwasanaethau neu'r cyfleusterau'n ddi-dâl), neu
- (b) y gwahaniaeth rhwng y gyfradd fasnachol a swm y treuliau gwirioneddol a achoswyd gan yr unigolyn hwnnw neu ar ei ran parthed y defnydd ar yr eiddo neu'r gwasanaethau neu'r cyfleusterau a ddarparwyd (lle darperir yr eiddo, y gwasanaethau neu'r eiddo ar ostyngiad),

fel bo'n rhesymol ei chodi o ran y defnydd ar yr eiddo, y gwasanaethau neu'r cyfleusterau fel y nodir ym mharagraff (1)(b).

(4) Os bydd cyflogwr gweithiwr yn cynnig gwasanaethau'r gweithiwr hwnnw honno at ddefnydd neu er budd rhywun, bydd y swm a ystyrir yn gyfradd fasnachol am ddarparu'r gwasanaeth hwnnw'n gyfwerth â swm y taliad neu'r lwfansau a fyddai'n daladwy i'r gweithiwr gan y cyflogwr am y cyfnod y darperir gwasanaethau'r gweithiwr (ond ni fydd yn cynnwys unrhyw swm o ran cyfraniadau na thaliadau eraill y mae'r cyflogwr yn atebol amdanynt parthed y gweithiwr).

(5) Ni ystyrir bod unrhyw dreuliau refferendwm wedi eu hachosi yn rhinwedd paragraff (1) parthed unrhyw wasanaethau a ddarperir gan unigolion yn wirfoddol yn eu hamser eu hunain yn ddi-dâl.

Cymhwyso darpariaethau

8. —(1) Yn amodol ar baragraff (2), a rheoliadau 9, 10, 11, 12, a 15 bydd y darpariaethau a nodir yng ngholofn (1) o Dablau 1 hyd 4 yn Atodlen 3 yn effeithiol parthed y refferendwm hwn gyda'r newidiadau a ddangosir yng ngholofn (2) o'r Tablau hynny ac unrhyw newidiadau eraill angenrheidiol; ac yn arbennig felly, onid yw'r cyd-destun yn mynnu fel arall —

- (a) ystyrir bod unrhyw gyfeiriad at etholiad yn gyfeiriad at y refferendwm;
- (b) ystyrir bod unrhyw gyfeiriad at swyddog canlyniadau'n gyfeiriad at y swyddog cyfrif;
- (c) ystyrir bod unrhyw gyfeiriad at etholaeth neu ranbarth etholiadol yn gyfeiriad at ardal bleidleisio;
- (d) ystyrir bod unrhyw gyfeiriad at bleidleisio dros ymgeisydd, neu bleidlais dros ymgeisydd, yn gyfeiriad at bleidleisio dros atebiad, neu bleidlais dros atebiad;
- (e) ystyrir bod unrhyw gyfeiriad at hyrwyddo neu sicrhau ethol ymgeisydd, neu hybu ymgeisyddiaeth rhywun, yn gyfeiriad at hyrwyddo neu sicrhau canlyniad neilltuol yn y refferendwm;
- (f) caiff cyfeiriadau at bapurau enwebu, ac eithrio'r hyn a nodir yn is-baragraffau (d) ac (e), a chyfeiriadau at ymgeiswyr eu hanwybyddu;
- (g) ystyrir bod unrhyw gyfeiriad at ethol rhywun yn gyfeiriad at ganlyniad neilltuol yn y refferendwm;
- (h) ystyrir bod unrhyw gyfeiriad at rywun yn pleidleisio fel etholwr yn gyfeiriad at rywun yn pleidleisio ar ei ran ei hunan;

- (i) ystyrir bod unrhyw gyfeiriad at hawl rhywun fel etholwr i bleidlais absennol yn gyfeiriad at hawl rhywun i bleidleisio drwy'r post ar ei ran ei hunan neu i bleidleisio drwy ddirprwy;
- (j) lle mae gofyn i bopeth gael ei wneud yng ngŵydd asiantiaid etholiadol, asiantiaid pleidleisio neu asiantiaid cyfrif neu asiantiaid eraill, anwybyddir y cyfeiriad at bresenoldeb asiantiaid;
- (k) ystyrir bod unrhyw gyfeiriad at bennu rhywbeth yn gyfeiriad at y ffaith y darperir ar ei gyfer gan un o ddarpariaethau'r is-ddeddfau a gymhwysir gan y Rheoliadau hyn;
- (l) bydd modd defnyddio ffurflen y mae gofyn iddi gael ei defnyddio ar ba bynnag amrywiadau ag a fo'n ofynnol dan yr amgylchiadau;
- (m) bydd unrhyw gyfeiriad at y swyddog cofrestru, o ran yr awdurdod lleol, yn gyfeiriad at y swyddog cofrestru perthnasol a benodir dan adran 8 o Ddeddf 1983; ac at y diben o arfer swyddogaethau swyddog cofrestru o ran y refferendwm, bydd adrannau 52(1) hyd (4) (cyflawni dyletswyddau cofrestru) a 54(1), (3) a (4) (talw treuliau cofrestru) o'r Ddeddf honno'n effeithiol;
- (n) ystyrir bod unrhyw gyfeiriad at ddeiseb etholiad yn gyfeiriad at ddeiseb refferendwm;
- (o) ystyrir bod unrhyw gyfeiriad at ddeddfiad neu offeryn a wneir dan ddeddfiad yn gyfeiriad at y deddfiad neu'r offeryn hwnnw fel y'u cymhwysir gan y Rheoliadau hyn; a
- (p) caiff unrhyw ddarpariaethau sy'n gymwys i Loegr, Yr Alban neu Ogledd Iwerddon yn unig, eu hanwybyddu.

(2) Ni fydd darpariaeth a nodir yng ngholofn (1) o Dabl 4 yn Atodlen 3 ac a fynegir fel na fydd yn gymwys ond dan yr amgylchiadau a grybwyllir yno, ac unrhyw newidiad a ddangosir yng ngholofn (2) fel y bo'n gymwys i unrhyw ddarpariaeth o'r fath, ond yn effeithiol dan yr amgylchiadau hynny.

Papurau pleidleisiau

9. —(1) Os y datganiad a'r cwestiwn a ofynnir yn y refferendwm yw'r un a nodir ym mharagraff 1 o Ran I o Atodlen 1, yna bydd y tu blaen 'r papur pleidleisio a ddefnyddir yn y refferendwm ar Ffurf A a nodir yn Rhan II o'r Atodlen honno.

(2) Os y datganiad a'r cwestiwn a ofynnir yn y refferendwm yw'r un a nodir ym mharagraff 2 o Ran I o Atodlen 1, yna bydd y tu blaen i ffurf y papur

pleidleisio a ddefnyddir yn y refferendwm ar Ffurf B a nodir yn Rhan II o'r Atodlen honno.

(3) Os y datganiad a'r cwestiwn a ofynnir yn y refferendwm yw'r un a nodir ym mharagraff 3 o Ran I o Atodlen 1, yna bydd y tu blaen i ffurf y papur pleidleisio a ddefnyddir yn y refferendwm ar Ffurf C a nodir yn Rhan II o'r Atodlen honno.

(4) Bydd y tu cefn i'r papurau pleidleisio a ddefnyddir yn unrhyw refferendwm ar y ffurf a nodir yn Rhan III o'r Atodlen honno.

(5) Bydd pob papur pleidleisio —

- (a) yn bosib ei blygu;
- (b) bydd rhif wedi ei argraffu ar y cefn; a
- (c) bydd gwrthddalen ynghlwm wrth bob un a'r un rhif wedi ei argraffu arni.

Pleidlais bost a phleidleisio drwy'r post

10.—(1) Yn amodol ar baragraff (2), caiff awdurdod lleol benderfynu, o ran y refferendwm y maent am ei gynnal, y caiff y pleidleisiau a gaiff eu bwrw yn y refferendwm eu bwrw drwy bleidlais bost yn unig; ac os penderfynir gwneud hynny —

- (a) ni ddefnyddir gorsafoedd pleidleisio yn y refferendwm;
- (b) ni fydd neb a fyddai, oni bai am y penderfyniad, yn cael pleidleisio'n bersonol, naill ai fel rhywun sydd â'r hawl i bleidleisio yn y refferendwm(17) neu fel dirprwy, ond yn cael pleidleisio drwy'r post; a
- (c) bydd unrhyw gyfeiriadau yn y Rheoliadau hyn(18) ac unrhyw gyfeiriadau at y Ddeddf Etholiadau, Deddf CB 2000, Deddf 1983, rheolau dan adran 36 o Ddeddf 1983, Rheoliadau Etholiadau, neu unrhyw ddeddfiad sy'n ymwneud â chymhwyso neu anghymhwyso o ran etholiad i awdurdod lleol neu aelodaeth ohono —
  - (i) at y diwrnod pleidleisio, diwrnod y bleidlais neu'i dyddiad neu'r dyddiad a osodwyd ar gyfer y bleidlais, yn dal i fod yn effeithiol o ran y refferendwm hwnnw, fel cyfeiriad at ddyddiad y refferendwm; a
  - (ii) at gau'r bleidlais, yn dal i fod yn effeithiol, o ran y refferendwm hwnnw, fel cyfeiriad at 10p.m. ar ddiwrnod y refferendwm.

---

(17) O ran y rhai sydd â'r hawl i bleidleisio mewn refferendwm gweler adran 45(4) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000.

(18) Gweler rheoliad 5(2), y diffiniad o'r "gofrestr berthnasol" yn rheoliad 6(1), a pharagraffau (2) a (4) o reoliad 13.

(2) Os bydd penderfyniad dan baragraff (1) yn effeithiol, bydd darpariaethau (fel y'u cymhwysir gan reoliad 8) Deddf 1983, ac eithrio adran 31, Deddf 1985, Deddf yr Etholiadau, Deddf CB 2000, Rheoliadau'r Etholiadau, ac eithrio rheoliadau 55, 62 a 79, a Rheolau'r Prif Ardaloedd yn gymwys, o ran y refferendwm; ond bydd y darpariaethau a nodir yng ngholofn (1) o Atodlen 4 yn gymwys gyda'r newidiadau pellach a nodir ar eu cyfer yng ngholofn (2) o'r Atodlen honno (yn ogystal â'r newidiadau sy'n effeithiol yn rhinwedd rheoliad 8).

(3) Ni fydd y swyddogaeth o wneud penderfyniad o dan baragraff (1) yn ddyletswydd gweithredydd awdurdod lleol sy'n gweithredu trefniadau gweithrediaeth(19).

Swyddogaethau'r swyddog cyfrif, a chymorth i swyddogion cyfrif

11. —(1) Caiff y swyddogaethau a gyflwynir gan y Rheoliadau hyn i'r swyddog cyfrif eu harfer ym mhob ardal pleidleisio gan y sawl sydd am y tro'n swyddog canlyniadau yn etholiadau'r cynghorwyr yn yr ardal honno dan isadran (1A)(a) o adran 35 (swyddog canlyniadau:etholiadau lleol) o Ddeddf 1983.

(2) Mae dyletswydd cyffredinol ar y swyddog cyfrif yn y refferendwm i gyflawni pob gweithred a phob peth a fo'n angenrheidiol ar gyfer cynnal y refferendwm mewn modd effeithlon yn unol â'r Rheoliadau hyn.

(3) Caiff y swyddog cyfrif benodi pobl i fod yn bresennol yn y gorsafoedd pleidleisio at y diben o ddarganfod cambersonadu ("arsylwyr pleidleisio").

Oriau pleidleisio

12. —(1) Yn amodol ar baragraff (1), bydd yr oriau pleidleisio rhwng 7 a.m. a 10 p.m. ar ddiwrnod y refferendwm.

(2) Ni fydd paragraff (1) yn gymwys i refferendwm lle bo penderfyniad dan reoliad 10(1) yn effeithiol.

Cyfrif pleidleisiau etc..

13. —(1) Bydd y swyddog cyfrif yn —

- (a) penodi ac yn talu pa bynnag unigolion ag a fo'n angenrheidiol at y diben o gyfrif y pleidleisiau; a
- (b) bydd yn penodi unigolion i arsylwi cyfrif y pleidleisiau a dilysu cyfrif y papurau pleidleisio ("arsylwr y cyfrif").

---

(19) *Gweler* adran 13(2) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000.

(2) At y diben o gynorthwyo'r swyddog cyfrif i gyflawni swyddogaethau'r unigolyn hwnnw dan baragraff (1)(b), caiff trefnydd deiseb, a hynny nid llai na'r pumed diwrnod cyn dyddiad y pôl, a thrwy roi rhybudd ysgrifenedig i'r swyddog cyfrif, enwebu pobl sydd, ym marn trefnydd y ddeiseb, yn addas i'w penodi fel arsylwyr cyfrif, a bydd y rhybudd hefyd yn cynnwys cyfeiriad pob enwebai.

(3) Yn amodol ar baragraff (4) o reoliad 24 o Reolau Refferendwm LGA, ni fydd y swyddog cyfrif, heb achos digonol, yn peidio â phenodi rhywun a enwebir gan drefnydd deiseb.

(4) Bydd y swyddog cyfrif, a hynny cyn gynted ag y bo modd ar ôl cau'r bleidlais, yn gwneud trefniadau ar gyfer cyfrif y pleidleisiau yng ngŵydd arsylwyr y cyfrif, a bydd yn rhoi rhybudd ysgrifenedig i'r arsylwyr hynny o'r amser a'r lle y bydd y cyfrif ar y pleidleisiau'n dechrau.

(5) Ni chaiff neb fod yn bresennol yng nghyfrif y pleidleisiau ar gyfer unrhyw ardal bleidleisio ac eithrio —

- (a) y swyddog cyfrif ar gyfer yr ardal honno;
- (b) rhywun a benodwyd gan y swyddog cyfrif dan baragraff (1);
- (c) y maer etholedig, os oes un i'w gael, ar yr awdurdod lleol y cynhelir y refferendwm ar ei gyfer;
- (d) trefnydd deiseb; neu
- (e) mae swyddog cyfrif yr ardal yn caniatáu iddo fod yn bresennol yn y cyfrif.

(6) Bydd y swyddog cyfrif yn rhoi i'r arsylwyr cyfrif gyfleusterau rhesymol ar gyfer arsywli'r trafodion a ddigwydd o ran cyfrif y pleidleisiau, a phob gwybodaeth resymol sy'n berthnasol iddynt, ag y gellir eu rhoi iddynt yn unol â chynnal y trafodion yn drefnus a chyflawni dyletswyddau'r swyddog cyfrif mewn perthynas â hwy.

Canlyniad refferendwm neu refferendwm pellach

14. —(1) Yn amodol ar reoliadau 16 a 17, os bydd mwyafrif y pleidleisiau a gaiff eu bwrw mewn refferendwm ac eithrio refferendwm pellach yn bleidleisiau "o blaid", yna canlyniad y refferendwm at ddibenion rheoliad 23 (y camau gweithredu os cymeradwyir cynigion y refferendwm) o Reoliadau'r Deisebau a Chyfarwyddiadau neu, yn ôl y digwydd, ddarpariaethau cyffelyb o unrhyw reoliadau eraill neu orchymyn arall a wnaed dan unrhyw ddarpariaeth o Ran II o Ddeddf 2000, fydd cymeradwyo'r cynigion a oedd yn destun y refferendwm.

(2) Yn amodol ar reoliadau 16 a 17, os bydd mwyafrif y pleidleisiau a gaiff eu bwrw mewn refferendwm ac eithrio refferendwm pellach yn

bleidleisiau “yn erbyn”, yna canlyniad y refferendwm at ddibenion rheoliad 24 (y camau gweithredu os gwrthodir cynigion y refferendwm) o Reoliadau'r Deisebau a Chyfarwyddiadau neu, yn ôl y digwydd, ddarpariaethau cyffelyb o unrhyw reoliadau eraill neu orchymyn arall a wnaed dan unrhyw ddarpariaeth o Ran II o Ddeddf 2000, fydd gwrthod y cynigion a oedd yn destun y refferendwm.

(3) Yn amodol ar reoliadau 16 a 17, os bydd mwyafrif y pleidleisiau a gaiff eu bwrw mewn refferendwm pellach yn bleidleisiau “o blaid”, yna canlyniad y refferendwm fydd cymeradwyo parhau â threfniadau gweithrediaeth bresennol yr awdurdod lleol.

(4) Yn amodol ar reoliadau 16 a 17, os bydd mwyafrif y pleidleisiau a gaiff eu bwrw mewn refferendwm pellach yn bleidleisiau “yn erbyn”, yna canlyniad y refferendwm fydd gwrthod parhau â threfniadau gweithredaeth presennol yr awdurdod lleol.

Y drefn ar gyfer cwestiynu refferendwm

15. —(1) Bydd modd cwestiynu refferendwm dan y Rheoliadau hyn trwy ddeiseb (“deiseb refferendwm”) —

- (a) ar y sail nad oedd canlyniad y refferendwm yn unol â'r pleidleisiau a gafodd eu bwrw;
- (b) ar y sail y di-rymwyd y refferendwm gan arferion llwgr neu anghyfreithlon, yn unol ag ystyr Deddf 1983, fel y byddant yn berthnasol i refferenda yn rhinwedd rheoliad 8 neu baragraff (8) isod;
- (c) ar y sail a ddarperir gan adran 164 (dirymu etholiad oherwydd llygredigaeth gyffredinol etc..) o Ddeddf 1983, fel y'i cymhwysir at ddibenion y Rheoliadau hyn gan baragraff (8) isod, neu
- (d) yn amodol ar baragraff (3), ar y sail bod taliad ariannol neu wobwr arall wedi ei gwneud neu'i haddo ers y refferendwm yn unol â rhyw arfer llwgr neu anghyfreithlon sy'n berthnasol i refferenda yn rhinwedd rheoliad 8 neu baragraff (8) isod.

(2) Caiff deiseb refferendwm ar unrhyw un o'r seiliau a nodir ym mharagraff (1)(a) hyd (c) ei chyflwyno cyn pen 21 o ddiwrnodau wedi'r dyddiad y cynhaliwyd y refferendwm.

(3) Ni ellir cyflwyno deiseb refferendwm ar y sail a nodir ym mharagraff (1)(d) ond gyda chaniatâd yr Uchel Lys.

(4) Gwneir cais am ganiatâd, nid hwyrach na 28 o ddiwrnodau ar ôl dyddiad y taliad neu'r addewid

honedig, drwy roi rhybudd o gais i'r llys ar adeg ac mewn lle a bennir gan y llys.

(5) Nid llai na saith niwrnod cyn y dyddiad a bennir yn y modd hwnnw bydd yr ymgeisydd —

- (a) yn cyflwyno'r rhybudd o gais i'r ymatebydd a'r Cyfarwyddwr Erlyniadau Cyhoeddus ac yn rhoi copi yn y swyddfa deisebau etholiadau; a
- (b) yn cyhoeddi rhybudd o'r cais arfaethedig yn o leiaf un o'r papurau newydd sy'n cylchredeg yn yr ardal bleidleisio ar gyfer y refferendwm y mae'r cais yn ymwneud ag ef.

(6) Bydd y rhybudd o gais yn datgan y sail dros wneud y cais.

(7) Caiff deiseb refferendwm ei phrofi gan lys etholiad, hynny yw, llys a gyfansoddwyd dan adran 130 (llys etholiad ar gyfer etholiad lleol yng Nghymru a Lloegr, a man profi) o Ddeddf 1983 ar gyfer profi deiseb etholiad, fel y'i cymhwysir gan baragraff (8) isod.

(8) Bydd y darpariaethau a nodir yng ngholofn (1) o Atodlen 5 yn effeithiol o ran cwestiynu refferendwm fel y maent yn effeithiol o ran cwestiynu etholiad dan Ddeddf Llywodraeth Leol 1972(20) yn amodol ar —

- (a) y newidiadau a nodir yn is-baragraffau (a) hyd (p) o baragraff (1) o Reoliad 8;
- (b) rhoi yn lle , ar gyfer “an election petition”, lle bynnag yr ymddengys y term hwnnw, “a referendum petition under the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004”; a
- (c) y newidiadau pellach a nodir yng ngholofn (2) o Atodlen 5.

(9) Bydd Rheolau Deisebau Etholiadau 1960(21) yn effeithiol o ran deiseb refferendwm fel y maent yn effeithiol o ran deiseb etholiad lleol yn unol ag ystyr y Rheolau hynny'n amodol ar y newidiadau a nodir yn Atodlen 6.

Canlyniadau di-oed deisebau refferendwm

16. —(1) Os caiff deiseb refferendwm ei chyflwyno ar unrhyw un o'r seiliau a bennir yn is-baragraffau (a) hyd (c) o baragraff (1) o reoliad 15, neu os rhoddir caniatâd i gyflwyno deiseb refferendwm —

- (a) o ran refferendwm —
  - (i) lle'r oedd y datganiad a'r cwestiwn a ofynnwyd ar y ffurf a nodir ym mharagraff 3 o Ran I o Atodlen 1; a

---

(20) 1972 p.70.

(21) Diwygiwyd O.S. 1960/543, gan O.S. 1985/1278 a 1999/1352.

- (ii) lle'r oedd mwyafrif y pleidleisiau a gafodd eu bwrw'n bleidleisiau "o blaid"; a
- (b) cyn i'r awdurdod lleol basio penderfyniad dan adran 29,

ni fydd yr awdurdod lleol yn cymryd camau pellach o ganlyniad i'r refferendwm nes i'r llys etholiad gadarnhau ei benderfyniad o ran mater y ddeiseb refferendwm.

(2) Os caiff deiseb refferendwm ei chyflwyno ar unrhyw un o'r seiliau a bennir yn is-baragraffau (a) hyd (c) o baragraff (1) o reoliad 15, neu os rhoddir caniatâd i gyflwyno deiseb refferendwm —

- (a) o ran refferendwm —
  - (i) lle'r oedd y datganiad a'r cwestiwn a ofynnwyd ar y ffurf a nodir ym mharagraff 3 o Ran I o Atodlen 1; a
  - (ii) lle'r oedd mwyafrif y pleidleisiau a gafodd eu bwrw'n bleidleisiau "o blaid"; a
- (b) ar ôl i'r awdurdod lleol basio penderfyniad dan adran 29,

bydd yr awdurdod lleol yn parhau i weithredu'r trefniadau gweithredaeth sy'n destun y penderfyniad hwnnw.

(3) Os caiff deiseb refferendwm ei chyflwyno ar unrhyw un o'r seiliau a bennir yn is-baragraffau (a) hyd (c) o baragraff (1) o reoliad 15, neu os rhoddir caniatâd i gyflwyno deiseb refferendwm —

- (a) o ran refferendwm —
  - (i) lle'r oedd y datganiad a'r cwestiwn a ofynnwyd ar y ffurf a nodir ym mharagraff 1 neu 2 o Ran I o Atodlen 1; a
  - (ii) lle'r oedd mwyafrif y pleidleisiau a gafodd eu bwrw'n bleidleisiau "o blaid"; a
- (b) nid oes etholiad i ddychwelyd maer etholedig wedi digwydd o ganlyniad i'r refferendwm,

ni fydd yr awdurdod lleol yn cymryd dim camau pellach o ganlyniad i'r refferendwm nes bydd y llys etholiad wedi cadarnhau ei benderfyniad o ran mater deiseb y refferendwm.

(4) Os rhoddir caniatâd i gyflwyno deiseb refferendwm —

- (a) o ran refferendwm —
  - (i) lle'r oedd y datganiad a'r cwestiwn a ofynnwyd ar y ffurf a nodir ym mharagraff 1 neu 2 o Ran I o Atodlen 1; a
  - (ii) lle'r oedd mwyafrif y pleidleisiau a gafodd eu bwrw'n bleidleisiau "o blaid"; a
- (b) ar ôl i etholiad i ddychwelyd maer etholedig ddigwydd o ganlyniad i'r refferendwm,

bydd y maer etholedig yn parhau yn y swydd.

(5) Os —

- (a) caiff deiseb refferendwm ei chyflwyno ar unrhyw un o'r seiliau a bennir yn is-baragraffau (a) hyd (c) o baragraff (1) o reoliad 15, neu os rhoddir caniatâd i gyflwyno deiseb refferendwm o ran refferendwm lle'r oedd mwyafrif y pleidleisiau a gafodd eu bwrw'n bleidleisiau "yn erbyn"; a
- (b) yw cynigion amlinellol wrth gefn yr awdurdod lleol yn seiliedig ar y trefniadau gweithredaeth neu drefniadau amgen yr oeddynt yn eu gweithredu ar ddyddiad y refferendwm,

yna byddant yn parhau i weithredu'r trefniadau hynny.

(6) Ac eithrio achosion y mae paragraff (5) yn gymwys iddynt, os caiff deiseb refferendwm ei chyflwyno ar unrhyw un o'r seiliau a bennir yn is-baragraffau (a) hyd (c) o baragraff (1) o reoliad 15, neu os rhoddir caniatâd i gyflwyno deiseb refferendwm —

- (a) o ran refferendwm lle'r oedd mwyafrif y pleidleisiau a gafodd eu bwrw'n bleidleisiau "yn erbyn"; a
- (b) cyn i'r awdurdod lleol basio penderfyniad dan adran 29 (gweithredu trefniadau gweithredaeth a chyhoedduswydd ar eu cyfer) neu adran 33 (gweithredu trefniadau amgen),

yna ni fydd yr awdurdod lleol yn cymryd dim camau pellach o ganlyniad i'r refferendwm nes i'r llys etholiad gadarnhau ei benderfyniad o ran mater y ddeiseb refferendwm.

(7) Os caiff deiseb refferendwm ei chyflwyno ar unrhyw un o'r seiliau a bennir yn is-baragraffau (a) hyd (c) o baragraff (1) o reoliad 15, neu os rhoddir caniatâd i gyflwyno deiseb refferendwm —

- (a) o ran refferendwm lle'r oedd mwyafrif y pleidleisiau a gafodd eu bwrw'n bleidleisiau "yn erbyn"; a
- (b) ar ôl i'r awdurdod lleol basio penderfyniad dan adran 29 neu adran 33,

yna bydd yr awdurdod lleol yn parhau i weithredu'r trefniadau gweithredaeth neu, yn ôl y digwydd, y trefniadau amgen sy'n destun y penderfyniad hwnnw.

Penderfynu ynglŷn â deisebau refferendwm, a'r dulliau gweithredu dilynol

17. —(1) Os bydd llys etholiad yn cadarnhau, fel ei benderfyniad ynglŷn â deiseb refferendwm, naill ai fod canlyniad y refferendwm a gyhoeddwyd dan reoliad 14

yn unol â'r pleidleisiau a gafodd eu bwrw, neu, yn ôl y digwydd, nad ydyw felly, yna deallir unrhyw gyfeiriad (ym mha dermau bynnag) yn yr amserlen —

- (a) sydd wedi ei chynnwys yn eu cynigion dan reoliad 17(3)(a) neu 19(1)(c) o Reoliadau'r Deisebau a Chyfarwyddiadau(22);
- (b) rheoliad 17(7)(a)(ii), neu 20(3)(a)(iii) o'r Rheoliadau hynny; neu
- (c) a luniwyd yn unol ag unrhyw reoliadau eraill neu orchymyn a wnaed dan unrhyw un o ddarpariaethau o Ran II (trefniadau o ran gweithrediaethau etc.) o Ddeddf 2000,

at ddyddiad canlyniad y refferendwm fel cyfeiriad at y dyddiad y bu i'r llys etholiad ardystio ei benderfyniad.

(2) Os bydd llys etholiad yn cadarnhau, fel ei benderfyniad ynglŷn â deiseb refferendwm gan fanylu ynglŷn ag unrhyw un o'r seiliau a grybwyllir yn rheoliad 15(1)(b) hyd (d), fod y refferendwm yn ddirym, yna bydd yr awdurdod lleol dan sylw, a hynny nid cynt na dau fis, ac nid hwyrach na thri mis, wedi i'r llys etholiad gadarnhau ei benderfyniad ynglŷn â mater deiseb y refferendwm, yn cynnal refferendwm arall.

(3) O gynnal gwrandawriad sylweddol ar gyfer deiseb refferendwm y rhoddwyd caniatâd iddi a lle mae'r amgylchiadau fel y rhai a grybwyllir yn rheoliad 16(4)(a) a (b), bydd y llys etholiad naill ai'n—

- (a) gwrthod y ddeiseb; neu
- (b) yn caniatáu'r ddeiseb,

ac, os bydd y llys yn caniatáu'r ddeiseb, bydd yn cyhoeddi bod y refferendwm yn llygredig, a bydd yn gorchymyn cynnal refferendwm pellach.

(4) Os bydd llys etholiad yn gwneud gorchymyn fel yr un a grybwyllir ym mharagraff (3), bydd yr awdurdod lleol yn cynnal y refferendwm pellach cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl darfod y cyfnod o bum mlynedd a ddechreuodd ar y dyddiad y cynhaliwyd y refferendwm llygredig.

(5) Os bydd mwyafrif y pleidleisiau a gaiff eu bwrw mewn refferendwm pellach yn bleidleisiau "o blaid", lle bo'r awdurdod lleol yn gweithredu trefniadau gweithredaeth, byddant yn parhau i weithredu'r trefniadau hynny oni chânt neu hyd oni chânt eu hawdurdodi neu oni fydd gofyn iddynt weithredu trefniadau gweithredaeth gwahanol neu'u hawdurdodi i weithredu trefniadau amgen yn lle eu trefniadau gweithredaeth presennol.

(6) Yn amodol i baragraffau (7), (8) a (9), os bydd mwyafrif y pleidleisiau a gaiff eu bwrw yn y

---

(22) *Gweler*, yn arbennig felly, reoliadau 17(5)(b) a 20(2)(b).

refferendwm pellach yn bleidleisiau “yn erbyn”, bydd yr awdurdod lleol yn gweithredu’r cynigion hynny a oedd yn gynigion amlinellol wrth gefn iddynt ar adeg y refferendwm llygredig.

(7) Os mai cynigion amlinellol wrth gefn yr awdurdod lleol yw’r trefniadau gweithredaeth neu amgen yr oeddynt yn eu gweithredu ar ddyddiad y refferendwm llygredig, bydd isadran (13) o adran 27 yn gymwys ar gyfer cynigion amlinellol wrth gefn fel pe bai’r geiriau “cyn gynted ag y bo’n rhesymol ymarferol” wedi eu rhoi yn lle “yn unol â’r amserlen a grybwyllir yn isadran (4)”.

(8) Os yw cynigion amlinellol wrth gefn yr awdurdod lleol yn drefniadau gweithredaeth sy’n cynnwys rhyw fath o weithrediaeth nad oes angen refferendwm ar ei chyfer **(23)** —

- (a) bydd isadran (1) o adran 29 (gweithredu trefniadau gweithredaeth a chyhoedduswydd ar eu cyfer) yn gymwys at y diben o alluogi’r awdurdod lleol i weithredu’r trefniadau gweithredaeth a nodir yn fanwl yn eu cynigion amlinellol wrth gefn fel y mae’n gymwys at y diben o alluogi awdurdod lleol i weithredu trefniadau gweithredaeth dan amgylchiadau eraill; a
- (b) bydd isadran (2) o’r adran honno’n gymwys megis pe gosodid, ym mharagraff (b), yn lle is-baragraff (i), “(i) states that, in consequence of the rejection in a further referendum of the local authority’s existing executive arrangements, the local authority have resolved to operate the different executive arrangements that were described in their outline fall-back proposals at the time of the referendum,”.

(9) Os yw cynigion amlinellol wrth gefn yr awdurdod lleol yn drefniadau amgen—

- (a) bydd isadran (2) o adran 33 (gweithredu trefniadau amgen) yn gymwys at y diben o alluogi’r awdurdod lleol i weithredu trefniadau amgen a nodir yn ei gynigion wrth gefn manwl fel y mae’n gymwys at y diben o alluogi awdurdod lleol i weithredu trefniadau amgen mewn amgylchiadau eraill; a
- (b) bydd isadran (2) o adran 29**(24)** yn gymwys fel pe rhoddid, ym mharagraff (b), yn lle is-baragraff (i) “(i) yn datgan, o ganlyniad i wrthodiad mewn refferendwm pellach ar drefniadau gweithredaeth presennol yr awdurdod lleol bod yr awdurdod lleol wedi penderfynu gweithredu trefniadau amgen a

---

(23) *Gweler* Adran 26 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000.

(24) *Gweler* adran 33(3) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000.

ddisgrifiwyd yn eu cynigion amlinellol wrth gefn ar adeg y refferendwm.”.

(10) Bydd y Rheoliadau hyn, oni fydd y cyd-destun yn mynnu fel arall, yn gymwys (i'r graddau y maent yn berthnasol), o ran cynnal y refferendwm pellach fel y maent yn gymwys o ran cynnal unrhyw refferendwm arall, yn amodol ar y canlynol —

(a) yn rheoliad 4 —

- (i) ym mharagraff (1), hepgor is-baragraff (a);
- (ii) yn is-baragraff (b) o'r paragraff hwnnw, gosod “trefniadau gweithredaeth presennol yr awdurdod lleol” yn lle “y cynigion”;
- (iii) ym mharagraff (vii) o is-baragraff (c) gosod “dogfen lle nodir prif briodweddau trefniadau gweithredaeth presennol yr awdurdod lleol” yn lle “copi o'r cynigion”;
- (iv) ym mharagraff (viii) o'r is-baragraff hwnnw, rhwch “ddogfen honno” yn lle “cynigion”;
- (v) ar ôl paragraff (viii) o'r is-baragraff hwnnw, gosod y paragraff canlynol —

“(ix) bod y refferendwm yn cael ei gynnal o ganlyniad i benderfyniad o eiddo'r llys etholiad bod y refferendwm diwethaf a gynhaliwyd yn ardal yr awdurdod lleol yn llygredig oherwydd rhyw daliad ariannol neu wobwr arall a wnaed neu a addawyd ers y refferendwm yn unol â rhyw arfer llwgr neu anghyfreithlon.”;

- (vi) ym mharagraff (4), gosod “dogfen sy'n nodi prif briodweddau trefniadau gweithredaeth presennol yr awdurdod lleol” yn lle “copi o'u cynigion”; a
- (vii) ym mharagraff (5), gosod “prif briodweddau trefniadau gweithredaeth presennol yr awdurdod lleol” yn lle “â'r cynigion”; a

(b) drwy roi'r canlynol yn lle paragraff 1 o Ran I o Atodlen I —

“Yn y refferendwm ar gyfer maer a gynhaliwyd ar *[rhowch y dyddiad fel y bo'n briodol]* cymeradwyodd etholwyr *[rhowch enw'r awdurdod lleol]* y cynnig y dylai maer arwain *[rhowch “y sir honno” neu “y fwrdeistref sirol honno” fel y bo'n briodol]* a bod yn gyfrifol am wneud penderfyniadau am wasanaethau'r cyngor ynghyd â “chabinet” o gynghorwyr etholedig a benodir gan y maer hwnnw. Ar *[rhowch y dyddiad fel y bo'n briodol]*

gwnaeth y Llys Etholiad ddatganiad fod y refferendwm ar gyfer maer yn llygredig. Gorchmynnodd y Llys Etholiad y dylid cynnal refferendwm arall.

Os bydd mwyafrif y peidleisiau a fwir yn y refferendwm arall hwn yn bleidleisiau “yn erbyn”, bydd [*rhowch enw'r awdurdod lleol*] yn gweithredu trefniadau [gweithrediaeth]* [amgen]* sy'n golygu [arweinydd a etholir gan yr awdurdod a chabinet o gynghorwyr etholedig]* [maer etholedig a rheolwr cyngor a benodir felly gan yr awdurdod]* [bwrdd sy'n wleidyddol gytbwys]* a fydd yn gyfrifol am wneud penderfyniadau am wasanaethau'r cyngor.

*dileer fel y bo'n briodol

.....
Cwestiwn

A ydych o blaid [*rhowch enw'r awdurdod lleol*] yn parhau i gael ei arwain gan faer ynghyd â chabinet o gynghorwyr etholedig?"; ac

(c) drwy roi'r canlynol yn lle paragraff 2 o Ran I o Atodlen I —

“Yn y refferendwm ar gyfer maer a gynhaliwyd ar [*rhowch y dyddiad fel y bo'n briodol*] cymeradwyodd etholwyr [*rhowch enw'r awdurdod lleol*] y cynnig y dylai maer arwain [*rhowch “y sir honno” neu “y fwrdeistref sirol honno” fel y bo'n briodol*] a bod yn gyfrifol am wneud penderfyniadau am wasanaethau'r cyngor ynghyd â swyddog o'r [*rhowch “y sir honno” neu “y fwrdeistref sirol honno” fel y bo'n briodol*] a benodwyd yn “rheolwr cyngor” gan gynghorwyr etholedig. Ar [*rhowch y dyddiad fel y bo'n briodol*] gwnaeth y Llys Etholiad ddatganiad fod y refferendwm ar gyfer maer yn llygredig. Gorchmynnodd y Llys Etholiad y dylid cynnal refferendwm arall.

Os bydd mwyafrif y peidleisiau a fwir yn y refferendwm arall hwn yn bleidleisiau “yn erbyn”, bydd [*rhowch enw'r awdurdod lleol*] yn gweithredu trefniadau [gweithrediaeth]* [amgen]* sy'n golygu [arweinydd a etholir gan yr awdurdod a chabinet o gynghorwyr etholedig]* [maer etholedig a rheolwr cyngor a benodir felly gan yr awdurdod]* [bwrdd sy'n wleidyddol gytbwys]* a fydd yn gyfrifol am wneud penderfyniadau am wasanaethau'r cyngor.

*dileer fel y bo'n briodol

.....

Cwestiwn

A ydych o blaid [*rhowch enw'r awdurdod lleol*] yn parhau i gael ei arwain gan faer ynghyd â rheolwr cyngor?"

(11) O gynnal gwrandawriad sylweddol ar gyfer deiseb refferendwm y rhoddwyd caniatâd iddi a lle mae'r amgylchiadau fel y rhai a grybwyllir yn unrhyw baragraff o reoliad 16 ac eithrio paragraff (4), bydd y llys etholiad naill ai'n —

- (a) gwrthod y ddeiseb; neu'n
- (b) caniatáu'r ddeiseb,

ac, os bydd y llys yn caniatáu'r ddeiseb, bydd yn cyhoeddi bod y refferendwm yn ddi-rym.

Amser

18. —(1) Wrth fesur unrhyw gyfnod at ddibenion —

- (a) unrhyw ddarpariaeth o blith Rheolau Refferendwm LGA; neu
  - (b) rheoliad 4(1) o'r Rheoliadau hyn,
- caiff y diwrnodau canlynol eu diystyru —

- (i) Dydd Sadwrn neu Ddydd Sul, Noswyl Nadolig, Dydd Nadolig, Dydd Iau cyn y Pasg, Dydd Gwener y Groglith neu ddiwrnod sy'n ŵyl y banc dan Ddeddf Bancio a Thrafodion Ariannol 1971(25) yng Nghymru, ac
- (ii) unrhyw ddiwrnod a bennir yn ddiwrnod o ddiolchgarwch neu alaru cyhoeddus.

Hysbysebion

19. Bydd Rheoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Rheoli Hysbysebion 1992(26) yn effeithiol o ran arddangos unrhyw hysbysebion ar unrhyw safleoedd mewn ardal bleidleisio sy'n ymwneud yn benodol â'r refferendwm fel y byddant yn effeithiol parthed arddangos hysbysebion sy'n ymwneud yn benodol ag etholiad llywodraeth leol.

Trethi annomestig: mangre a ddefnyddir at ddibenion refferendwm

20. O ran mangre mewn ardal bleidleisio, bydd adran 65(6) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988 (meddiant ar gyfer cyfarfodydd etholiad a pholau)(27) yn effeithiol megis petai —

---

(25) 1971 p.80.

(26) O.S. 1992/666; gweler rheoliad 3(2) a Dosbarth F yn Atodlen 2. O.S. 1992/666 fel y'i diwygiwyd gan 1994/2351. Mae newidiadau eraill i O.S. 1992/666 nad ydynt yn berthnasol i'r rheoliadau hyn.

(27) 1988 p.41.

- (a) y cyfeiriad at gyfarfodydd cyhoeddus er hyrwyddo ymgeisyddiaeth rhywun mewn etholiad yn cynnwys cyfeiriad at gyfarfodydd cyhoeddus yn hyrwyddo canlyniad neilltuol yn y refferendwm; a
- (b) y cyfeiriad at ddefnydd gan swyddog canlyniadau at y diben o gynnal y pŵl mewn etholiad yn cynnwys cyfeiriad at ddefnydd gan rywun sy'n arfer swyddogaethau swyddog canlyniadau'n unol â rheoliad 11 at y diben o gynnal y pŵl yn y refferendwm.

Llofnodwyd ar ran Cynulliad Cenedlaethol Cymru dan adran 66(1) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998**(28)**

Dyddiad

Llywydd Cynulliad Cenedlaethol Cymru

---

(28) 1998 p.38.

ATODLEN 1

rheoliadau 3 a 9

RHAN I

Y DATGANIADAU A'R CWESTIYNAU A OFYNNIR MEWN REFFERENDWM

1. Ar hyn o bryd mae *[mewnosoder enw'r awdurdod lleol]* yn gweithio o dan “drefniadau *[gweithrediaeth]** *[amgen]**”. Caiff *[arweinydd y cyngor ei ddewis gan gynghorwyr, ac yna mae arweinydd y cyngor yn dethol aelodau eraill o'r cyngor i ddod yn aelodau o gabinet y Cyngor]** *[arweinydd y cyngor ac aelodau o gabinet y Cyngor eu dewis gan y cynghorwyr]** *[maer ei ddewis gan yr etholwyr ac yna mae'r maer yn dethol aelodau eraill o'r cyngor i ddod yn aelodau o gabinet y Cyngor]** *[maer ei ddewis gan yr etholwyr a phenodir rheolwr y cyngor gan y cynghorwyr]** *[y cyngor ei redeg gan fwrdd sy'n wleidyddol gytbwys]**. *[Mae Arweinydd y cyngor a'r cabinet]** *[Mae'r maer etholedig a'r cabinet]** *[Mae'r maer etholedig a rheolwr y cyngor]** *[Mae'r Bwrdd]** yn gyfrifol am wneud penderfyniadau am wasanaethau lleol y cyngor.

Cafwyd *[deiseb yn gwneud cynnig]** *[cyfarwyddyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru yn cynnig]** *[Gorchymyn a wnaed gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru gyda'r bwriad]** i newid hyn fel y byddai, yn y dyfodol, mae a etholir yn uniongyrchol gan etholwyr yn *[sir]** *[bwrdeistref sirol]** yn arwain y Cyngor. Byddai'r maer yn penodi dau aelod o'r cyngor neu fwy i ddod yn aelodau o'r cabinet, a byddai'r maer a'r cabinet yn gyfrifol am wneud penderfyniadau am wasanaethau lleol y cyngor.

* dileer fel y bo'n briodol

Cwestiwn

A ydych o blaid y cynnig i gael maer a etholwyd yn uniongyrchol ar gyfer *[mewnosoder enw'r awdurdod lleol]* ?

2. Ar hyn o bryd mae *[mewnosoder enw'r awdurdod lleol]* yn gweithio o dan “drefniadau *[gweithrediaeth]** *[amgen]**”. Caiff *[arweinydd y cyngor ei ddewis gan gynghorwyr, ac yna mae arweinydd y cyngor yn dethol aelodau eraill o'r cyngor i ddod yn aelodau o gabinet y Cyngor]** *[arweinydd y cyngor ac aelodau o gabinet y Cyngor eu dewis gan y cynghorwyr]** *[maer ei ddewis gan yr etholwyr ac yna mae'r maer yn dethol aelodau*

eraill o'r cyngor i ddod yn aelodau o gabinet y Cyngor]* [maer ei ddewis gan yr etholwyr a phenodir rheolwr y cyngor gan y cynghorwyr]* [y cyngor ei redeg gan fwrdd sy'n wleidyddol gytbwys]*. [Mae Arweinydd y cyngor a'r cabinet]* [Mae'r maer etholedig a'r cabinet]* [Mae'r maer etholedig a rheolwr y cyngor]* [Mae'r Bwrdd]* yn gyfrifol am wneud penderfyniadau am wasanaethau lleol y cyngor.

Cafwyd [deiseb yn gwneud cynnig]* [cyfarwyddyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru yn cynnig]* [Gorchymyn a wnaed gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru gyda'r bwriad]* i newid hyn fel y byddai, yn y dyfodol, maer a etholir yn uniongyrchol gan etholwyr yn [sir]* [bwrdeistref sirol]* yn arwain y Cyngor. Byddai'r cynghorwyr yn penodi swyddog o [mewnosoder enw'r awdurdod lleol] i weithredu fel rheolwr y cyngor, a byddai'r maer a rheolwr y cyngor yn gyfrifol am wneud penderfyniadau am wasanaethau lleol y cyngor.

* dileer fel y bo'n briodol

Cwestiwn

A ydych o blaid y cynnig i gael maer a etholwyd yn uniongyrchol ar gyfer [mewnosoder enw'r awdurdod lleol] ?

3. Ar hyn o bryd mae [mewnosoder enw'r awdurdod lleol] yn gweithio o dan “drefniadau [gweithrediaeth]* [amgen]*”. Caiff [arweinydd y cyngor ei ddewis gan y cynghorwyr, ac yna mae arweinydd y cyngor yn dethol aelodau eraill o'r cyngor i ddod yn aelodau o gabinet y Cyngor]* [arweinydd y cyngor ac aelodau o gabinet y Cyngor eu dewis gan gynghorwyr]* [maer ei ddewis gan yr etholwyr ac yna mae'r maer yn dethol aelodau eraill o'r cyngor i ddod yn aelodau o gabinet y Cyngor]* [maer ei ddewis gan yr etholwyr a phenodir rheolwr y cyngor gan y cynghorwyr]* [y cyngor ei redeg gan fwrdd sy'n wleidyddol gytbwys]*. [Mae Arweinydd y cyngor a'r cabinet]* [Mae'r maer etholedig a'r cabinet]* [Mae'r maer etholedig a rheolwr y cyngor]* [Mae'r Bwrdd]* yn gyfrifol am wneud penderfyniadau am wasanaethau lleol y cyngor.

Cafwyd [deiseb yn gwneud cynnig]* [cyfarwyddyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru yn cynnig]* [Gorchymyn a wnaed gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru gyda'r bwriad]* i newid hyn fel y byddai, yn y dyfodol, arweinydd y cyngor a etholir gan gynghorwyr [sir]* [bwrdeistref sirol]* yn arwain y Cyngor. Byddai arweinydd y cyngor yn dethol aelodau eraill o'r cyngor i ddod yn aelodau o gabinet y Cyngor, a byddai arweinydd y cyngor a'r cabinet yn gyfrifol am wneud penderfyniadau am wasanaethau lleol y cyngor.

* dileer fel y bo'n briodol

.....

Cwestiwn

A ydych o blaid y cynnig i gael arweinydd cyngor a ddewisir gan gynghorwyr ar gyfer [*mewnoder enw'r awdurdod lleol*] ?

RHAN II

FFURF Y TU BLAEN I'R PAPUR PLEIDLEISIO FORM OF FRONT OF BALLOT PAPER

FFURF A FORM A

[mewnosodwch destun priodol y datganiad a'r cwestiwn fel a bennir ym mharagraff 1 o Ran I o Atodlen I i'r Rheoliadau hyn]

[insert appropriate text of statement and question as specified in paragraph 1 of Part I of Schedule 1 to these Regulations]

Rhowch groes (X) yn y blwch sydd i'r dde i'r ateb yr ydych am bleidleisio drosto. Peidiwch â rhoi marc arall ar y papur pleidleisio neu efallai na chaiff eich pleidlais ei chyfrif.

Mark a cross (X) in the box to the right of the answer you are voting for. Put no other mark on the ballot paper or your vote may not be counted.

YDW

YES

NAC YDW

NO

FFURF B FORM B

[mewnosodwch destun priodol y datganiad a'r cwestiwn fel a bennir ym mharagraff 2 o Ran I o Atodlen I i'r Rheoliadau hyn]

[insert appropriate text of statement and question as specified in paragraph 2 of Part I of Schedule 1 to these Regulations]

Rhowch groes (X) yn y blwch sydd i'r dde i'r ateb yr ydych am bleidleisio drosto. Peidiwch â rhoi marc arall ar y papur pleidleisio neu efallai na chaiff eich pleidlais ei chyfrif.

Mark a cross (X) in the box to the right of the answer you are voting for. Put no other mark on the ballot paper or your vote may not be counted.

YDW

YES

NAC YDW

NO

FFURF C FORM C

[mewnosodwch destun priodol y datganiad a'r cwestiwn fel a bennir ym mharagraff 3 o Ran I o Atodlen I i'r Rheoliadau hyn]

[insert appropriate text of statement and question as specified in paragraph 3 of Part I of Schedule 1 to these Regulations]

Rhowch groes (X) yn y blwch sydd i'r dde i'r ateb yr ydych am bleidleisio drosto. Peidiwch â rhoi marc arall ar y papur pleidleisio neu efallai na chaiff eich pleidlais ei chyfrif.

Mark a cross (X) in the box to the right of the answer you are voting for. Put no other mark on the ballot paper or your vote may not be counted.

YDW

YES

NAC YDW

NO

RHAN III
FFURF Y TU CEFN I'R PAPUR PLEIDLEISIO
FORM OF BACK OF BALLOT PAPER

Rhif

Refferendwm y Cyngor ar [rhowch y dyddiad]:
[rhowch enw'r ardal bleidleisio]

*Noder: Bydd y rhif ar y papur pleidleisio'n cyfateb
i'r un ar yr wrthddalen a dylid ei brintio mewn
llythrennau bach.*

No

Council referendum on [insert date]:
[insert name of voting area]

*Note: The number on the ballot paper is to
correspond with that on the counterfoil and is to be
printed in small characters.*

ATODLEN 2

rheoliad 6(1) diffinio “treuliau refferendwm”

MATERION SY’N BERTHNASOL I DREULIAU REFFERENDWM

1.

- (a) Hysbysebion o unrhyw fath (beth bynnag fo’r cyfrwng).

Treuliau ar gyfer hysbysebion megis ffioedd asiantaethau, costau dylunio, a chostau eraill parthed paratoi, cynhyrchu, dosbarthu neu dryledu’r hysbysebion neu unrhyw beth sy’n ymgorffori’r hysbysebion hynny mewn modd arall ac a fwriedir ar gyfer eu dosbarthu at y diben o’u tryledu.

- (b) Deunyddiau heb eu gofyn a gyfeirir at etholwyr (p’un ai ydynt wedi eu cyfeirio atynt yn ôl eu henwau neu y bwriedir eu danfon i aelwydydd mewn unrhyw ardal neu ardaloedd neilltuol).

Mae treuliau ar gyfer deunyddiau o’r fath yn cynnwys y costau dylunio a chostau eraill parthed paratoi, cynhyrchu neu dddosbarthu deunyddiau o’r fath (gan gynnwys cost eu postio).

- (c) Unrhyw ddeunyddiau o’r math a ddisgrifir yn rheoliad 5(1) o’r Rheoliadau hyn.
- (d) Ymchwil y farchnad neu ganfasio a gynhelir at y diben o ganfod bwriadau pleidleisio.
- (e) Darparu gwasanaethau neu gyfleusterau parthed cynadleddau i’r wasg neu drafodion eraill gyda’r cyfryngau.
- (f) Cludo (drwy ba ddull bynnag) pobl i unrhyw le neu lefydd gyda’r bwriad o ennill cyhoeddusrwydd o ran ymgyrch sy’n ymwneud â’r refferendwm.

Bydd y treuliau ar gyfer cludo’r bobl hyn yn cynnwys y gost o hurio math neilltuol o gludiant ar gyfer y cyfan neu ran o gyfnod y refferendwm.

- (g) Ralfiau a digwyddiadau eraill, gan gynnwys cyfarfodydd cyhoeddus a drefnir er mwyn ennill cyhoeddusrwydd parthed ymgyrch refferendwm neu at ddibenion eraill sy’n ymwneud ag ymgyrch refferendwm.

Bydd y treuliau ar gyfer digwyddiadau o’r fath yn cynnwys costau parthed presenoldeb pobl mewn digwyddiadau o’r fath, hurio adeiladau at ddibenion y digwyddiadau hynny neu ddarparu nyddau, gwasanaethau neu gyfleusterau ynddynt.

2. Ni ystyrir bod dim ym mharagraff 1 yn berthnasol i'r isod —

- (a) unrhyw dreuliau parthed unrhyw adeiladau, gwasanaethau neu gyfleusterau os yw'r treuliau hynny i'w talu o gyllid cyhoeddus;
- (b) unrhyw dreuliau a achosir o ran taliadau neu lwfansau sy'n daladwy i unrhyw aelodau o staff trefnydd yr ymgyrch;
- (c) (c) unrhyw dreuliau a achosir o ran unigolyn parthed costau teithio (ar ba bynnag ddull cludiant) neu o ran darparu llety ar gyfer yr unigolyn hwnnw neu unrhyw anghenion personol eraill os telir y treuliau gan yr unigolyn o'i adnoddau ei hunain heb gael ad-daliad ohonynt.

CYMHWYSO, GYDA NEWIDIADAU, DEDDFAU AC OFFERYNNAU
STATUDOL

TABL 1

DEDDF CYNRYCHIOLAETH Y BOBL 2000

(1)	(2)
Darpariaeth	<i>Newidiad</i>
Adran 10 (cynlluniau peilot ar gyfer etholiadau yng Nghymru a Lloegr)	Yn isadran (2) — (a) ar ôl “Representation of the People Acts”, rhowch “or the Local Government Act 2000”; a (b) ym mharagraff (c), yn lle “candidates”, rhowch “any campaign organiser within the meaning of the regulations 6 and 7 of the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004”.
	Yn isadran (3) — (a) ym mharagraff (b), yn lle “candidates” rhowch “campaign organisers”; a (b) yn lle “section 75(1) of the 1983 Act (restriction on third party election expenditure)”, rhowch “regulations 6 a 7 of the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations) 2004”.
	Hepgorer isadran (4).
	Yn isadran (7) ar ddiwedd paragraff (a), rhowch “or the Local Government Act 2000”.
	Yn isadran (11), yn lle’r geiriau sy’n dilyn “means” rhowch “county council or county borough council”.
Adran 12 (newidiadau sy’n ymwneud â phleidleisio absennol mewn etholiadau ym Mhrydain Fawr)	Yn isadran (1), ar y diwedd rhowch “; and as regards referendums under the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004”.
Atodlen 4 (pleidleisio absennol ym Mhrydain Fawr)	Ym mharagraff 1, yn is-baragraff (1) – (a) yn y diffiniad o “the appropriate rules”, ar ddiwedd paragraff (b), rhowch “and (c) in the case of a referendum, the LGA Referendum Rules, within the meaning of the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004”; (b) ar ôl y diffiniad o “local government election” rhowch y diffiniad canlynol — ““referendum” means a referendum under the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004” . Ym mharagraffau 2 hyd 7, ac eithrio paragraffau 3(4)(a)(i), 6(7), 7(4)(a) a

	<p>7(6)(a)(i), ar ôl “local government election”, “local government elections”, “elections” ac “election”, rhowch, fel y mynno’r cyd-destun, “or a referendum”, “or referendums”, neu “or the referendum”.</p> <p>Ym mharagraffau 3(4)(a)(i) a 7(6)(a)(i), ar ôl “or both,”, rhowch “or referendums”.</p> <p>Ym mharagraffau 6(7) a 7(4)(a), ar ôl “or at both,”, rhowch “or at referendums”.</p>
--	---

TABL 2

DEDDF CYNRYCHIOLAETH Y BOBL 1983

<i>(1)</i>	<i>(2)</i>
<i>Darpariaeth</i>	<i>Newidiad</i>
Adran 13B (newid cofrestrau: ar gyfer etholiadau sydd ar ddigwydd)(29)	<p>Ar ôl “election”, drwyddi draw, rhowch “or referendum”.</p> <p>Yn isadran (1), yn lle “the final nomination day” rhowch “the nineteenth day before the date of the poll at the referendum”.</p> <p>Ar ôl isadran (4), rhowch “(4A) This subsection also applies to referendums.”.</p>
Adran 31(1) a (3) (dosbarthau a gorsafodd pleidleisio mewn etholiadau llywodraeth leol)	<p>Yn isadran (1) –</p> <p>(a) yn lle “elections of county councillors” rhowch “referendums by or in respect of a county or county borough”.</p> <p>Yn isadran (3), yn lle “local government elections” rhowch “referendums”.</p> <p>Hepgorer “mentioned in subsections (1) to (3) above”.</p>
Adran 35(4) (penodiadau gan swyddogion canlyniadau)	Yn lle “subsections (1) to (3)”, rhowch “subsection (1) or (3)”.
Adran 36(4) a (6) gwariant y swyddog canlyniadau mewn etholiad lleol)(30)	<p>Yn isadran (6), yn lle’r geiriau o’r dechrau hyd at “councillor, the council”, rhowch “Before a poll is taken at such a referendum as is referred to in subsection (4), the local authority”.</p> <p>Ni fydd rheoliad 8(1)(b) yn gymwys o ran y cyfeiriad cyntaf yn isadran (6) at y swyddog canlyniadau.</p>
Adran 47 (benthyg cyfarpar ar gyfer etholiadau lleol)(31)	<p>Yn isadran (1), yn lle “the returning officer at a local government election”, rhowch “the counting officer at a referendum”.</p> <p>Yn isadran (2) –</p> <p>(a) dileu’r geiriau o “or”, ar ddiwedd paragraff (a), hyd at “as the case may be,”;</p>

(29) Rhoddwyd Adran 13B i mewn gan Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 2000 (p. 2), Atodlen 1, paragraff 6.

(30) Newidiwyd Adran 36(4) gan Ddeddf Llywodraeth Leol 1985 (p. 51), Atodlen 17 a Deddf Llywodraeth Leol (Cymru) 1994 (p. 19), Atodlen 16.

(31) Newidiwyd Adran 47(1) gan O.S. 1991/1728, rheoliad 4.

	(b) yn lle “an election held under those Acts” rhowch “a referendum held under the Referendum Regulations”.
Adran 49(4) a (5) (effaith cofrestrau)(32)	Yn isadran (4), hepgorer “parliamentary or”. Yn isadran (5), hepgorer “or the referendums” a “prevent the rejection of the vote on a scrutiny or”.
Adran 60 (cambersonadu)	Hepgorer “parliamentary or”.
Adran 61 (toseddau eraill sy'n ymwneud â phleidleisio)(33)	Yn isadran (1), ar ôl “local government election” ac “local government elections”, yn y ddau le, rhowch “or referendum” ac “or referendums”, yn y drefn honno. Yn lle isadrannau (2) hyd (4) rhowch — “(2) A person shall be guilty of an offence if — (a) that person votes on their own behalf otherwise than by proxy — (i) more than once in the same voting area; (ii) in more than one voting area; or (iii) in any voting area where there is in force an appointment of a person to vote as that person’s proxy in the referendum in another voting area, or (b) that person votes on their own behalf in person and is entitled to vote by post, or (c) that person votes on their behalf in person knowing that a person appointed to vote as their proxy has already voted in person or is entitled to vote by post, or (d) that person applies for a person to be appointed as their proxy to vote for them without applying for the cancellation of a previous appointment of a third person then in force or without withdrawing a pending application for such an appointment. (3) A person shall be guilty of an offence if — (a) that person votes as proxy for the same person either — (i) more than once in the same voting area, or (ii) in more than one voting area, or (b) that person votes in person as proxy for another person and is

(32) Yn lle Adran 49(5) rhoddir O.S. 1995/1948, Atodlen 2 ac fe'i diwygiwyd gan Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 2000, Atodlen 1, paragraff 12.

(33) Diwygiwyd gan Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1985, Atodlenni 2 a 5, a Deddf Awdurdod Llundain Fwyaf 1999 (p. 29), Atodlen 3, paragraffau 1 a 10.

	<p>entitled to vote by post as proxy for other person, or</p> <p>(c) that person votes in person as proxy for someone whom that person knows already to have voted in person.</p> <p>(4) A person shall also be guilty of an offence if that person votes as proxy in any voting area for more than two persons of whom that person is not the husband, wife, parent, grandparent, brother, sister, child or grandchild.”.</p> <p>Yn isadran (7), hepgorer paragraff (b) a'r gair “and” sy'n dod yn union o'i flaen.</p>
Adran 65 (ymyrryd â phapurau)(34)	<p>Yn isadran (1) –</p> <p>(a) ar ôl “election”, y tro cyntaf y mae'n ymddangos, rhowch “or referendum”; a</p> <p>(b) hepgorer paragraff (a).</p> <p>Yn isadran (3), yn lle “clerk”, rhowch “person”.</p>
Adran 66 (gofynion cyfrinachedd)(35)	<p>Yn lle is-adran (1)(b) rhowch —</p> <p>“(b) every polling observer, so attending.”.</p>
Adran 66A (gwahardd cyhoeddi polau ymadael)(36)	<p>Yn isadran (2) —</p> <p>(a) ym mharagraff (b), ar ôl “Wales” rhowch “; and”; ac</p> <p>(b) ar ôl paragraff (b) rhowch “(c) any referendum.”.</p> <p>Yn isadran (4), hepgorer y geiriau sy'n dilyn y diffiniad o “publish”.</p>
Adran 92 (darlledu o'r tu allan i'r Deyrnas Gyfunol)(37)	<p>Yn isadran (1), ar ol “local government election” rhowch “or referendum”.</p>
Adran 94 (dynwared cardiau pleidleisio)(38)	<p>Yn isadran (2), ar ôl “Section 42 uchod” rhowch “or to any referendum in relation to which any Rules under Section 36, as applied for the purposes of that referendum,”.</p>
Adran 96 (ysgolion ac ystafelloedd ar gyfer cyfarfodydd etholiadau lleol)(39)	<p>Yn lle isadran (1) rhowch —</p> <p>“(1) Subject to the provisions of this section, any person is entitled, for the purpose of holding a public meeting to promote a particular result in the referendum, to use free of charge at reasonable times during the campaign period any meeting room to which this section applies.</p>

(34) Yn lle isadrannau (3) a (4) rhoddir Deddf Cynrychiolaeth y Bobl 1985, Atodlen 3.

(35) Diwygiwyd Isadran (6) gan Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1985, Atodlen 3. Mae newidiadau eraill nad ydynt yn berthnasol i'r Rheoliadau hyn.

(36) Rhoddwyd Adran 66A i mewn gan Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 2000 (p. 2), Atodlen 6, paragraff 6.

(37) Yn lle Isadran (1) rhoddwyd Deddf Darlledu 1990 (p. 42), Atodlen 20.

(38) Diwygiwyd gan Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1985, Atodlen 4.

(39) Diwygiwyd Isadran (1) gan Ddeddf Awdurdod Llundain Fwyaf 1999 (p. 29), Atodlen 3, paragraffau 1 a 29. Diwygiwyd Isadran (2) gan Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1985, Atodlen 4. Diwygiwyd Isadran (4) gan Ddeddf yr Heddlu a Thystiolaeth Droseddol 1984 (p. 60), Atodlen 7.

	<p>(1A) In subsection (1), “the campaign period” means the period of 25 days ending with the day before the date of the referendum.”.</p> <p>Hepgorer isadran (2).</p> <p>Yn isadran (3) —</p> <p>(a) yn lle “electoral area for which the candidate is standing or in a parish or community, as the case may be, in part comprised in that electoral area”, rhowch “voting area”; a</p> <p>(b) hepgorer paragraff (b).</p> <p>Yn isadran (4) —</p> <p>(a) hepgorer y geiriau “and paragraph 1(1) of Schedule 5 of this Act”;</p> <p>(b) ar ôl y geiriau “that section” rhowch “subject to the substitution in subsection (5) of that section, for the word “candidate” of the word “person””; a</p> <p>(c) hepgorer y geiriau o “and any person” hyd y diwedd.</p> <p>Ar ol isadran (4) rhowch —</p> <p>“(5) The lists maintained by a county council or county borough council of meeting rooms which candidates at a parliamentary election in any constituency are entitled to use shall have effect for the purposes of the referendum; and any person shall, before the referendum, be entitled at all reasonable hours to inspect those lists or a copy of them”.</p>
Adran 97 (styrbans mewn cyfarfodydd etholiad)(40)	<p>Yn lle isadran (2), rhowch —</p> <p>“(2) This section applies to a meeting in connection with a referendum held during the campaign period.</p> <p>(2A) In subsection (2), “the campaign period” means the period of 25 days ending with the day before the date of the referendum.”.</p>
Adran 100(1) a (2) (canfasio anghyfreithlon gan swyddogion yr heddlu)(41)	<p>Yn isadran (1) yn lle’r geiriau o “from giving his vote” hyd y diwedd, rhowch “from giving his vote in the referendum in a voting area wholly or partly within the police area”.</p>
Adran 109 (taliadau am arddangos hysbysiadau etholiadol)	
Adran 110 (enw a chyfeiriad yr argraffydd ar gyhoeddiadau’r etholiad)(42)	<p>Hepgorer isadran (12).</p>
Adran 111 (gwahardd talu)	

(40) Diwygiwyd Isadran (2) gan Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1985, Atodlen 3.

(41) Diddymwyd Adran 103(2), a diwygiwyd Adran 104(b), gan Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1985, Atodlen 5.

(42) Yn lle Adran 110 rhoddyd Deddf y Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000, Atodlen 18, paragraff 14.

canfaswyr)	
Adran 112 (darparu arian at ddibenion anghyfreithlon)	
Adrannau 113 i 115 (llwgrwobrwyo, tretio a dylanwad gormodol)	
Adran 116 (hawliau credydwyd)	Hepgorer paragraffau (b) ac (c).
Adran 118 (dehongli Rhan II), y diffiniadau o “money”, pecuniary reward” a “payment”	
Adran 119 (cyfrif amser at ddibenion Rhan II)	Yn isadran (1), ym mharagraff (b), ar ol “disregarded”, rhwch — “ ; and (c) in computing any period referred to in section 96(1A) or 97(2A), as applied for the purposes of a referendum, any of the days so mentioned shall be disregarded.”.
Adran 167 (cais am ymwarded)	
Adrannau 168 i 170 (erlyniadau am arferion llwgr ac anghyfreithlon)	
Isadrannau (1)(a)(i), (2) a (3) o Adran 173 (analluoedd oherwydd euogfarn o arferion llwgr neu anghyfreithlon)(43)	Yn isadran (1)(a)(i), ar ôl “Great Britain”, rhwch “or in any referendum”.
Adran 174 (lliniaru a dileu etc.)	
Adran 175 (taliadau anghyfreithlon etc.)(44)	Hepgorer isadran (2).
Adran 176 (terfynnau amser ar gyfer erlyniadau)	
Adran 177 (Treial diannod)	Yn lle “the local government Act”, rhwch “Referendums Regulations”. Ym mharagraff (a), yn lle “in the county in which the local government area for which the election was held is situated or which it adjoins”, rhwch “for the voting area in which, the offence is alleged to have been committed”.
Adran 178 (erlyn tramgwyddau a gyflawnir y tu allan i'r Deyrnas Unedig)	
Adran 179 (tramgwyddau gan gymdeithasau)	
Adran 181(1)	

(43) Amnewidwyd gan Deddf Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000, adran 173 rhoddir 2000, Adran 136.

(44) Diwygiwyd Adran 175 gan Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1985, Atodlen 3 a gan Ddeddf y Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000, Atodlen 21, paragraff 6(6).

(Cyfarwyddwr Erlyniadau Cyhoeddus)	
Yn adran 185 (dehongli Rhan III), diffiniadau o “judicial office”, “money” a “pecuniary reward”, “payment” a “public office”	
Adran 200(1) a (2) (Hysbysiadau cyhoeddus a datganiadau)	
Adran 202 (dehongli), y diffiniadau yn isadran (1) o “restr y pleidleiswyr absennol”, “dinesydd i’r Undeb” a “dinesydd perthnasol i’r Undeb”, “etholydd”, “anallu cyfreithiol”, “rhestr y dirprwyon”, “person” a “phleidleisydd” ac isadran (2)(45)	Yn y diffiniad o “voter”, ar ôl “42 above”, rhwch “and such of those rules as are applied, in relation to a referendum, by any provision of the Referendums Regulations”.
Adran 203(1) (darpariaethau llywodraeth leol ar gyfer Cymru a Lloegr)(46)	Yn isadran (1), rhwch ar y diwedd — “the Referendums Regulations” means the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004”.

TABL 3

RHEOLAU ETHOLIADAU LLEOL (PRIF ARDALOEDD) 1986: ATODLEN 2(47)

(1)	(2)
<i>Darpariaeth</i>	<i>Newidiad</i>
Rheol 1 (amserlen)	Hepgorer y geiriau o “Delivery” yn y lle cyntaf y mae’r gair hwnnw’n ymddangos hyd at “day of election” yn y pedwerydd lle y mae’r geiriau hynny’n ymddangos. Hepgorer yr eitem “Polling”.
Rheol 2 (cyfrif amser)	<i>Gweler</i> rheoliad 18.
Rheol 3 (rhybudd o etholiad)	Yn lle paragraff (1), rhwch “(1) The counting officer shall publish notice of the referendum, stating the date of the poll.”
Rheol 13 (pôl i’w gymryd trwy bleidlais gudd)	Hepgorer y geiriau o “the result” hyd y diwedd.

(45) Diwygiwyd gan Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1985, Atodlen 4, Deddf Llywodraeth Leol 1985 (p. 51) a Deddf Diwygio Addysg 1988 (p. 40), Atodlen 13.

(46) Diwygiwyd gan Ddeddf Awdurdod Llundain Fwyaf 1999 (p. 29), Atodlen 3, paragraffau 1 a 39.

(47) O.S. 1986/2214; diwygiwyd gan O.S. 1987/261, 1990/158, 1995/1948, 2000/427 a 2001/81.

Rheol 15 (y marc swyddogol)	Yn lle paragraff (2) rhowch — “(2) The official mark shall be kept secret”. Ym mharagraff (3) hepgorer “at the same election”.
Rheol 16 (gwahardd datgelu'r bleidlais)	
Rheol 17 (defnyddio ysgolion ac ystafelloedd cyhoeddus)	
Rheol 18 (rhybudd o bôl)	Ym mharagraff (1), yn lle is-baragraffau (b) hyd (d), rhowch — “and (b) the statement and the question to be asked in the referendum.”. Yn lle paragraff (2) rhowch — “(2) The notice of poll shall be published not later than the sixth day before the date of the referendum.” Ym mharagraff (3), hepgorer y geiriau o “and he shall” hyd at y diwedd.
Rheol 19 (papurau pleidlais drwy'r post)	
Rheol 20 (darparu gorsafodd pleidleisio)	Ym mharagraff (3), hepgorer “unless that place is outside the electoral area”.
Rheol 21 (penodi swyddogion llywyddu a chlercod)	Ym mharagraff (1), hepgorer y geiriau o “but he person shall not appoint” hyd at y diwedd.
Rheol 22(1) hyd (4) (cyhoeddi cardiau pleidleisio swyddogol)	Yn lle paragraff (3)(a) rhowch — “(a) the name of the council and of the voting area;”.
Rheol 23 (cyfarpar mewn gorsafodd pleidleisio)(48)	Yn lle paragraff (5) rhowch — “(5) In every compartment of every polling station there shall be exhibited the following notice — <i>[INSERT NAME OF COUNCIL]</i> REFERENDUM

(48) Diwygiwyd Rheol 23 gan O.S. 2001/81, Rheol 8.

	<p>Mark one box only. Put no other mark on the ballot paper or your vote may not be counted.”.</p> <p>Ym mharagraff (8), yn lle “particulars of the candidate”, rhowch “the answer”.</p> <p>Ym mharagraff (9) —</p> <p>(a) yn lle “numbered” a “number of”, rhowch “worded” a “word on”, yn y drefn honno; a</p> <p>(b) yn lle “the candidate whose particulars are”, rhowch “the answer which is”.</p> <p>Ym mharagraff (10), yn lle “Each number on the”, rhowch “The word on each”.</p>
<p>Rheol 24 (penodi asiantiaid pleidleisio a chyfrif)</p>	<p>Hepgorer paragraffau (1) hyd (3).</p> <p>Ym mharagraff (4) —</p> <p>(a) yn lle “counting agents”, “counting agent” ac “agent”, rhowch “counting observers”, “counting observer” ac “observer”, yn y drefn honno;</p> <p>(b) yn lle “candidate” a “candidates”, rhowch “petition organiser” a “petition organisers”, yn y drefn honno; ac</p> <p>(c) yn lle “appointed for” ac “appointed”, rhowch “nominated by” a “nominated”, yn y drefn honno.</p> <p>Hepgorer paragraff (5).</p> <p>Yn lle paragraff (6) rhowch —</p> <p>“(6) If a counting observer dies, or becomes incapable of acting, the counting officer may appoint another counting observer in that person’s place.”.</p> <p>Hepgorer paragraff (7).</p> <p>Ym mharagraff (8) —</p> <p>(a) hepgorer “polling agents and”;</p> <p>(b) yn lle “counting agents” ac “agents”, rhowch “counting observers”; ac</p> <p>(c) yn is-baragraff (a), hepgorer “and notified”.</p> <p>Ym mharagraff (9) —</p> <p>(a) yn lle “a counting agent by the returning officer”, rhowch “a counting observer by the counting officer”; ac</p> <p>(b) yn lle “the notice of appointment”, rhowch “the nomination under Regulation 13(2) of the Local Authorities (Conduct of Referendums)</p>

	<p>(Wales) Regulations 2004”.</p> <p>Ym mharagraff (10) —</p> <p>(a) yn lle “candidate” rhowch “petition organiser”;</p> <p>(b) yn lle “polling or counting agent” rhowch “counting observer”; ac</p> <p>(c) yn lle “agent” rhowch “counting observer”.</p> <p>Hepgorer paragraff (11).</p> <p>Ym mharagraff (12) —</p> <p>(a) yn lle “these Rules” rhowch “the LGA Referendum Rules”;</p> <p>(b) yn lle “polling or counting agents” rhowch “counting observers”; ac</p> <p>(c) yn lle “agents or agents” rhowch “such observer or observers”.</p>
Rheol 25 (hysbysiad o’r gofyn am gyfrinachedd)	
Rheol 26(1), (3) a (4) (mynediad i orsaf pleidleisio)(49)	<p>Ym mharagraff (1) —</p> <p>(a) hepgorer is-baragraff (a);</p> <p>(b) yn is-baragraff (b), yn lle “the polling agents”, rhowch “the polling observers”;</p> <p>(c) ar ddiwedd is-baragraff (d), hepgorer “and”; ac</p> <p>(d) ar ddiwedd is-baragraff (e) rhowch —</p> <p>“(f) the elected mayor, if any, of the council in respect of which the referendum is held; and</p> <p>(g) any petition organiser.”(50)</p>
Rheol 27 (cadw trefn yn yr orsaf)	
Rheol 28 (selio’r blychau pleidleisio)	
Rheol 29 (cwestiynau a roddir ger bron y pleidleiswyr)	<p>Yn lle paragraffau (1) a (2) rhowch —</p> <p>“(1) The presiding officer may put to any person applying for a ballot paper at the time of that person’s application, but not afterwards, one or both of the relevant questions.</p> <p>(2) In the case of a person applying to vote on his own behalf, the relevant</p>

(49) Diwygiwyd Rheol 26 gan O.S. 2001/81, Rheol 9.

(50) Mae diffiniadau o “faer etholedig” a “threfnydd deiseb”, fel y’u cymhwysir at ddibenion y rheol hon, i’w cael yn rheoliad 2(1).

	<p>questions are —</p> <p>(a) “Are you the person registered in the register of local government electors for this voting area as follows?” (<i>read the whole entry from the register.</i>)</p> <p>(b) “Have you already voted, here or elsewhere, in this referendum, otherwise than as proxy for some other person?”</p> <p>(2A) In the case of a person applying as proxy, the relevant questions are —</p> <p>(a) “Are you the person whose name appears as A.B. in the list of proxies for this referendum as entitled to vote as proxy on behalf of P.D.?”</p> <p>(b) “Have you already voted, here or elsewhere, at this referendum as proxy on behalf of P.D.?”</p> <p>(2B) In the case of a person applying as proxy, the presiding officer may put the following additional question —</p> <p>“Are you the husband [wife], parent, grandparent, brother [sister], child or grandchild of P.D.?”</p> <p>and, if that question is not answered in the affirmative, the following question —</p> <p>“Have you already voted at this referendum on behalf of two persons of whom you are not the husband [wife], parent, grandparent, brother [sister], child or grandchild?”</p>
Rheol 30 (her gan y pleidleiswyr)	Ym mharagraff (1), yn lle “a candidate or his election or polling agent”, rhwch “any petition organiser or polling observer permitted to be present in accordance with rule 26, as modified”.
Rheol 31 (y weithdrefn bleidleisio)	
Rheol 32 (pleidleisiau a gaiff eu marcio gan y swyddog llywyddu)	Ym mharagraff (1), yn lle “polling agents” rhwch “polling observers (if any)”.
Rheol 33 (pleidleisio gan bobl ag anabledd)	
Rheol 34 (papurau pleidleisio a dendrwyd)	
Rheol 35 (papurau pleidleisio a ddifethwyd)	
Rheol 36 (gohirio pŵl oherwydd terfysg)	
Rheol 37 (y drefn o ran cau’r bleidlais)(51)	Ym mharagraff (1), yn lle “polling agents” (yn y ddau le) rhwch “polling observers (if any)”.

(51) Diwygiwyd Rheol 37 gan O.S. 2001/81, Rheol 11.

Rheol 39 (y cyfrif)(52)	<p>Ym mharagraff (1)(a), yn lle “counting agents” rhowch “counting observers”.</p> <p>Ym mharagraff (1)(b), yn lle “election agents” rhowch “counting observers”.</p> <p>Ym mharagraff (6), yn lle “election agent” rhowch “counting observer present at the verification”.</p> <p>Ym mharagraff (7), hepgorer “so far as he and the agents agree” ac o “For the purposes” hyd at y diwedd.</p> <p>Ym mharagraff (8), hepgorer y geiriau o “- (a) place” hyd at “(b) otherwise”.</p>
Rheol 40 (ail gyfrif)	<p>Ym mharagraff (1), yn lle “candidate or his election agent”, rhowch “petition organiser”.</p> <p>Ym mharagraff (2), yn lle “the candidates and election agents”, rhowch “such petition organisers as are”.</p>
Rheol 41(1), (3) hyd (5) (papurau pleidleisio a wrthodir)	<p>Ym mharagraff (1) —</p> <p>(a) yn lle is-baragraff (b), rhowch “(b) on which votes are given for more than one answer,”; ac</p> <p>(b) yn lle “paragraphs (2) and (3)”, rhowch “paragraph (3)”.</p> <p>Ym mharagraff (4) —</p> <p>(a) hepgorer is-baragraff (b); ac</p> <p>(b) yn lle “counting agent”, rhowch “counting observer”.</p> <p>Ym mharagraff (5) —</p> <p>(a) hepgorer “including those rejected in part,”;</p> <p>(b) yn lle is-baragraff (b), rhowch —</p> <p>“(b) voting for more than one answer,” ac</p> <p>(c) hepgorer y geiriau o “and the statement” hyd at y diwedd.</p>
Rheol 42 (penderfyniadau ar bapurau pleidleisio)	
Rheol 43 (cydraddoldeb pleidleisiau)	<p>Yn lle’r geiriau o “an equality” hyd at y diwedd, rhowch —</p> <p>“an equality of YES and NO votes is found, the counting officer shall forthwith decide the referendum by lot.”.</p>
Rheol 44 (datgan)	Rhowch —

(52) Diwygiwyd 39 gan O.S. 2001/81, Rheol 12.

canlyniad)	<p>“The counting officer shall forthwith —</p> <p>(a) declare the result of the referendum;</p> <p>(b) inform the proper officer of the local authority by or in respect of which the referendum was held of the result of the referendum; and</p> <p>(c) give public notice of —</p> <p>(i) the result of the referendum,</p> <p>(ii) the number of ballot papers counted,</p> <p>(iii) the total number of votes cast for each answer, and</p> <p>(iv) the number of rejected ballot papers under each head shown in the statement of rejected ballot papers”.</p>
Rheol 45 (selio'r papurau pleidleisio)	Ym mharagraff (1), hepgorer “contested” ac “, including ballot papers rejected in part”.
Rheol 46 (dosbarthu dogfennau)(53)	Yn lle “the returning officer”, rhwch “the counting officer”.
Rheol 47 (gorchmynon ar gyfer cyflwyno dogfennau)	Ym mharagraff (1), hepgorer “, including ballot papers rejected in part”.
Rheol 48 (cadw dogfennau a'u harchwilio'n gyhoeddus)	
Yr Atodiad Ffurflenni: Ffurflen Datgan Hunaniaeth	<p>Ar y tu blaen i'r ffurflen, yn lle “REPRESENTATION OF THE PEOPLE ACTS” rhwch —</p> <p>“<i>[INSERT NAME OF COUNCIL] REFERENDUM</i>”.</p> <p>Ar y tu cefn i'r ffurflen —</p> <p>(a) ym mharagraff 2, yn lle “(Vote for no more than ...- candidates.) (Vote for one candidate only.)”, rhwch “Vote for one answer only.”;</p> <p>(b) ym mharagraff 5, yn lle “the same election” rhwch “the referendum”; ac</p> <p>(c) ym mharagraff 6, yn lle “election” rhwch “referendum”.</p>

(53) Diwygiwyd Rheol 46 gan O.S. 2001/81, Rheol 13.

<p>Cerdyn pleidleisio swyddogol yr etholydd</p>	<p>Ar y tu blaen i'r cerdyn —</p> <p>(a) yn lle “REPRESENTATION OF THE PEOPLE ACTS” rhowch — “[INSERT NAME OF COUNCIL] REFERENDUM”; ac</p> <p>(b) yn lle “Electoral division/ward” rhowch “Voting area”; ac</p> <p>(c) yn lle “8am to 9pm” rhowch “7am to 10pm”.</p> <p>Ar gefn y cerdyn —</p> <p>(a) yn lle'r pennawd rhowch — “[INSERT NAME OF COUNCIL] REFERENDUM”</p> <p>(b) yn y trydydd paragraff —</p> <p>(i) yn lle “the name(s) of the candidate(s)”, rhowch “the answer”; ac</p> <p>(ii) ar y diwedd rhowch “Put no other mark on the ballot paper, or your vote may not be counted.”;</p> <p>(c) hepgorer y pumed paragraff; ac</p> <p>(d) yn y seithfed paragraff a'r olaf, yn lle “this election” rhowch “the referendum”.</p>
<p>Cerdyn pleidleisio swyddogol y dirprwy</p>	<p>Ar y tu blaen i'r cerdyn —</p> <p>(a) yn lle “REPRESENTATION OF THE PEOPLE ACTS” rhowch — “[INSERT NAME OF COUNCIL] REFERENDUM”;</p> <p>(b) yn lle “LOCAL GOVERNMENT ELECTION”, “[Council]” ac “Electoral division/ward” rhowch “[insert name of voting area]”; ac</p> <p>(c) yn lle “8am to 9pm” rhowch “7am to 10pm”.</p> <p>Ar gefn y cerdyn yn y paragraff olaf ond un a'r paragraff olaf, yn lle “this election”, rhowch “the referendum”.</p>
<p>Ffurfiâu cyfarwyddiadau i arwain y pleidleiswyr wrth bleidleisio</p>	<p>Ym mharagraff 2 —</p> <p>(a) yn lle “the name(s) of the candidate(s)”, rhowch “the answer”; ac</p> <p>(b) ar y diwedd, rhowch “Put no other mark on the ballot paper, or your vote may not be counted.”.</p> <p>Hepgorer paragraff 4 ac ailrifwch paragraff 5.</p>

Ffurf y dystysgrif gyflogi	Yn lle “REPRESENTATION OF THE PEOPLE ACTS” ac “ELECTION IN THE” rhowch — “ <i>[INSERT NAME OF COUNCIL]</i> REFERENDUM”. and yn lle “ELECTORAL DIVISION/WARD” rhowch “ <i>[insert name of voting area]</i> ”. Yn lle “electoral area” ym mhob lle rhowch “voting area”. Yn lle “election” ym mhob lle rhowch “referendum”.
Ffurf y datganiad i’w wneud gan gydymaith pleidleisydd sydd ag anabledau (54)	Yn lle “election now being held in this electoral area” rhowch “referendum now being held in this voting area”. Yn lle “the said election” ym mhob lle rhowch “that referendum”. Yn lle “for the ... electoral division/ward of ...”, rhowch “in... <i>[insert name of voting area]</i> ”.

TABL 4

RHEOLIADAU CYNRYCHIOLAETH Y BOBL (CYMRU A LLOEGR) 2001(55)

(1)	(2)
<i>Y ddarpariaeth ac os yw ei chymhwysiad yn gyfyngedig, yr amgylchiadau perthnasol</i>	<i>Newidiad (os oes un)</i>
Ym mharagraff (1) o reoliad 3 (dehongli), y diffiniadau o “1983 Act”, “1985 Act”, “2000 Act”, “available for inspection”, “register” a “registration officer”	
Paragraff (2) o reoliad 3	Ar ddiwedd is-baragraff (b), rhowch — “ , or (c) in the case of a referendum, such of those rules made under section 36 of the 1983 Act as are applied (with or without modification) by the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004.”
Paragraffau (3) a (4) o reoliad 3	
Is-baragraff (b) o baragraff (1) o reoliad 4	

(54) Diwygiwyd y ffurf hon gan O.S. 2001/81, Rheol 15.

(55) O.S. 2001/34.

(ffurflenni) ac, i'r graddau am Ffurflen E yn Atodlen 3, paragraff (2) o'r rheoliad hwnnw	
Rheoliad 5 (cyfathrebu ceisiadau, hysbysiadau, etc.)	
Rheoliad 6 (llofnodion electronig a thystysgrifau cysylltiedig)	
Rheoliad 7 (copïau o ddogfennau)	
Rheoliad 8 (amser)	
Rheoliad 11 (ymyrryd â hysbysiadau)	
Rheoliad 50 (dehongli Rhan IV)	
Rheoliad 51 (gofynion cyffredinol ar gyfer ceisiadau am bleidlais absennol)	<p>Ym mharagraff (4), yn is-baragraff (b) —</p> <p>(a) ar ôl “for” rhowch “all or any of”;</p> <p>(b) ar ol “elections” rhowch “and referendums, identifying those in respect of which it is made”; ac</p> <p>(c) hepgorer “or both”.</p> <p>Ym mharagraff (5) —</p> <p>(a) ar ôl “election”, ym mhob lle, rhowch “or referendum”; ac</p> <p>(b) hepgorer “elections”.</p>
Rheoliad 52 (gofynion ychwanegol ar gyfer ceisiadau I benodi dirprwy)	
Rheoliad 55 (gofynion ychwanegol am bleidlais ddirprwy o ran etholiad penodol)	
Rheoliadau 56 (dyddiadau cau ar gyfer ceisiadau)	<p>Ym mharagraffau (1) hyd (5), ar ôl “election”, ym mhob lle, rhowch “or referendum”.</p> <p>Ym mharagraff (7)(b), ar ôl “election” rhowch “or referendum”.</p>
Rheoliad 57 (caniatáu neu wrthod ceisiadau)	Hepgorer paragraff (6).
Rheoliad 58 (hysbysiad o apêl)	
Rheoliad 59 (dileu penodiad dirprwy)	

Rheoliad 61 (cofnodion a rhestrau a gedwir dan Atodlen 4)	Hepgorer paragraff (1). Ym mharagraff (3), hepgorer is-baragraff (b) a'r gair "and" sydd yn union o'i flaen.
Rheoliad 62 (cofrestr a farciwyd ar gyfer gorsafodd pleidleisio)	
Rheoliad 64 (dehongli Rhan V heblaw'r diffiniad o "agent")	
Rheoliad 66 (ffurfiau o ddatgan hunaniaeth)	Hepgorer "in Form G at a parliamentary election taken alone;".
Rheoliad 67 (y rhai sydd â hawl bod yn bresennol mewn trafodion pan ddyroddir papurau pleidleisio)	
Rheoliad 68 (y rhai sydd â hawl bod yn bresennol mewn trafodion pan dderbynnir papurau pleidleisio)	Yn lle is-baragraffau (a) hyd (d) rhowch – “(a) the counting officer and that officer’s clerks; (b) persons who, in accordance with Regulation 13(5) of the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004, are entitled to attend at the counting of the votes.”
Rheoliad 70 (hysbysu'r gofyniad am gyfrinachedd)	
Rheoliad 71 (yr amser pan fo papurau pleidleisio drwy'r post i'w dyroddi)	
Paragraffau (1) i (4) o reoliad 72 (y weithdrefn wrth ddyroddi papurau pleidleisio drwy'r post)	
Rheoliad 73 (gwrthod dyroddi papur pleidleisio drwy'r post)	
Paragraffau (1) i (3) o rheoliad 74 (amlemi)	
Rheoliad 75 (selio'r bonion a diogelwch rhestri arbennig)	
Rheoliad 76 (traddodi'r papurau pleidleisio drwy'r post i'r swyddfa bost)	
Paragraffau (1) a (3) i (8) o reoliad 77	
Rheoliad 78 (papurau pleidleisio a gollwyd)	
Rheoliad 79 (dulliau)	Yn lle paragraffau (1) a (2), rhowch —

amgen o ddychwelyd papurau pleidleisio post neu ddatgan hunaniaeth)	<p>“(1) The manner in which any postal ballot paper or declaration of identity may be returned —</p> <p>(a) to the returning officer, is by hand or by post;</p> <p>(b) to a polling station, is by hand.”.</p>
Rheoliad 80 (rhybudd o agor amlenni papurau pleidleisio post)	<p>Ym mharagraff (1), yn lle “each candidate” rhwch “those persons who, in accordance with Regulation 13(5) of the Local Authorities (Conduct of Refferendums) (Wales) Regulations 2004, are entitled to attend at the counting of the votes”.</p> <p>Ym mharagraff (2), hepgorer is-baragraff (b).</p>
Rheoliad 81 (blychau a chynhwysyddion pleidleisiau post)	Ym mharagraffau (3) a (4), yn lle “the agents”, rhwch “those”.
Rheoliad 82 (derbyn yr amlen sy’n amgáu)	
Rheoliad 83 (agor blwch y pleidleisiau post)	Ym mharagraff (1), yn lle “the agents” rhwch “the counting observers”.
Rheoliad 84 (agor yr amlenni sy’n amgáu)	
Rheoliad 85 (y drefn ar gyfer datgan hunaniaeth)	Ym mharagraff (3), yn lle “agents” rhwch “counting observers”.
Rheoliad 86 (agor amlenni’r papurau pleidleisio)	
Rheoliad 87 (rhestr o’r papurau pleidleisio drwy’r post a wrthodwyd)	
Rheoliad 88 (gwirio’r rhestr a gedwir o dan reoliad 87)	
Rheoliad 89 (selio’r cynhwysyddion)	
Paragraffau (1) hyd (4) o Reoliad 91 (anfon dogfennau)	<p>Ym mharagraff (1) —</p> <p>(a) hepgorer y geiriau “, in the case of a parliamentary election to the Clerk of the Crown in Chancery and”;</p> <p>(b) in is-baragraff (a), hepgorer y geiriau “, subject to regulation 90 above,”; ac</p> <p>(c) hepgorer is-baragraff (b) a’r gair sydd yn union o’i flaen.</p> <p>Ym mharagraff (2) —</p> <p>(a) yn lle “In the case of a local government election, the” rhwch “The”; ac</p>

	(b) hepgorer y geiriau o “except that” hyd at y diwedd.
In Atodlen 3, Ffurflen E (papur dirprwy)	<p>Yn lle “REPRESENTATION OF THE PEOPLE ACTS” rhowch “[<i>insert name of council</i>] REFERENDUM”.</p> <p>Hepgorer “Constituency” a “Polling district”.</p> <p>Yn lle “Parliamentary electoral area”, rhowch “referendum voting area”.</p> <p>Yn lle’r geiriau o “[who qualifies” to “electoral region.]”, rhowch “to vote for that person at the referendum on (<i>insert date</i>)”.</p> <p>Hepgorer “[This proxy appointment is not valid until ...]”.</p> <p>Yn lle paragraff 2 o’r nodyn rhowch —</p> <p>“2. Your appointment as proxy will be yn lle the referendum only. You have the right to vote as proxy only at the referendum specified in the proxy paper.”</p>

NEWIDIADAU YCHWANEGOL O RAN REFFERENDWM LLE GWNEIR Y
PLEIDLEISIO DRWY'R POST YN UNIG

(1)	(2)
<i>Darpariaeth</i>	<i>Newidiad</i>
<i>Deddf 1983</i>	
Adran 47 (benthyg cyfarpar ar gyfer etholiadau lleol)	Yn isadrannau (1) a (2), hepgorer “fittings and compartments”.
Adran 60 (cambersonadu)	Yn isadran (2), ym mharagraffau (a) a (b), hepgorer “in person or”. Yn isadran (3), hepgorer y geiriau o “who has applied” hyd at “person or”.
Adran 61 (troseddau eraill sy'n ymwneud â phleidleisio) (gweler y newidiadau yn nhabl 2 o Atodlen 3)	Hepgorer isadrannau (2)(b) a (c) a (3)(b) a (c).
Adran 66 (rheidrwydd cyfrinachedd)	Hepgorer isadran (1).
Adran 66A (gwahardd cyhoeddi polau ymadael)	Yn isadran (1), yn lle “the poll is closed”, rhowch “10 p.m. on the day of the referendum”.
<i>Rheoliadau Etholiadau</i>	
Rheoliad 50 (dehongli Rhan IV)	Hepgorer y dehongliad o “allotted polling station”.
Rheoliad 51 (gofynion cyffredinol ar gyfer ceisiadau ar gyfer pleidleisiau absennol)	Hepgorer paragraff (5).
Rheoliad 72 (y drefn ar gyfer cyhoeddi papurau pleidleisio post)	Yn lle paragraff (1) rhowch — “(1) First, the counting officer at the referendum shall issue postal ballot papers to those persons entitled to vote in the referendum who are included as voting by post in the absent voters list for the referendum, and shall place a mark in that list and the register of electors against the number of that person to denote that a ballot paper has been issued to that person but without showing the particular ballot paper issued. (1A) Secondly, the counting officer shall issue postal ballot papers to those proxies included in the list kept under paragraph 7(8) of Schedule 4 to the 2000 Act, as applied for the purposes of the referendum, and shall place a mark — (a) in that list against the name of the proxy; and

	<p>(b) in the register of electors against the number of the person for whom the proxy is appointed,</p> <p>to denote that a ballot paper has been issued to the proxy but without showing the particular ballot paper issued.</p> <p>(1B) Thirdly, the counting officer shall issue postal ballot papers to those proxies included in the absent voters list for the referendum and shall place a mark —</p> <p>(a) in that list against the name of the proxy; and</p> <p>(b) in the register of electors against the number of the person for whom the proxy is appointed,</p> <p>to denote that a ballot paper has been issued to the proxy but without showing the particular ballot paper issued.</p> <p>(1C) Finally, the counting officer shall issue postal ballot papers to every person entitled to vote in the referendum against whose number in the register of electors no mark has been placed, and shall then place a mark against that person’s number to denote that a ballot paper has been issued but without showing the particular ballot paper issued.</p> <p>(1D) Each postal ballot paper issued shall be stamped with the official mark.</p> <p>(1E) The address to which a postal ballot paper is to be sent shall be determined in accordance with Rule 19 of the Rules set out in Schedule 2 to the Local Elections (Principal Areas) Rules 1986, as substituted.”.</p> <p>Hepgorer paragraffau (5) and (6).</p>
<i>Rheolau'r Prif Ardaloedd</i>	
Rheol 1 (amserlen)	Yn yr amserlen, hepgorer y cofnod am bleidleisio.
Rheol 3 (rhybudd o etholiad)	<p>Ym mharagraff 1, yn lle “poll” rhowch “referendum”.</p> <p>Ym mharagraff (2) —</p> <p>(a) hepgorer is-baragraff (a) a'r gair “and” sy'n ei ddilyn; ac</p> <p>(b) yn is-baragraff (b), hepgorer “other”.</p>
Rheol 13 (pôl i'w gymryd drwy bleidlais)	Ar ôl “given by”, rhowch “postal”.
Rheol 15 (papurau pleidleisio: marc swyddogol)	Hepgorer paragraff (3).

Rheol 17 (defnydd ar ysgolion ac ystafelloedd cyhoeddus)(56)	Ym mharagraffau (1) a (2), hepgorer “taking the poll or”.
Rheol 18 (rhybudd o bleidlais)	Ym mharagraff (1), yn lle is-baragraff (a) rhowch — “(a) that the poll at the referendum is to be taken only by post;”. Hepgorer paragraff (3).
Rheol 19 (papurau pleidleisio post)(57)	Rhowch — " Postal ballot papers 19. – (1) The counting officer shall as soon as reasonably practicable issue to — (a) each person entitled to vote in the referendum for whom a proxy has not been appointed; and (b) each proxy appointed by a person entitled to vote in the referendum, at the address determined in accordance with this Rule, a postal ballot paper and a declaration of identity in the forms set out in the Appendix, or forms to the like effect, together with such envelopes for their return (whether free of charge or otherwise) as may be prescribed by Regulations made under the 1983 Act. (2) In the case of a person entitled to vote in the referendum whose name is shown in the absent voters' list for the referendum, the address referred to in paragraph (1) is that shown in that list. (3) Subject to paragraph (4), in the case of a person entitled to vote in the referendum whose name is not shown in the absent voters' list for the referendum, the address referred to in paragraph (1) is that person's qualifying address as shown in the register of electors. (4) In the case of a person entitled to vote in the referendum — (a) whose name is not shown in the absent voters' list for the referendum; and (b) whose qualifying address is not shown in the register of electors, the address referred to in paragraph (1) is — (i) the address given in accordance with Regulation 15 of the Elections Regulations (if that address is within the United Kingdom) in the case of a service voter; or (ii) the address given in accordance with Section 7B(3)(a) of the 1983 Act in the case of a person registered in pursuance of a

(56) Diwygiwyd Rheol 17 O.S. 2001/81, Rheol 6.

(57) Yn lle Rheol 19 rhoddwyd O.S. 2001/81, Rheol 7.

	<p>declaration of local connection.</p> <p>(5) In the case of a proxy, the address referred to in paragraph (1) is —</p> <p>(a) in the case of a proxy whose name is included in the special list kept under paragraph 7(8) of Schedule 4 to the RPAAct 2000 for the referendum, the address recorded in that list; or</p> <p>(b) in the case of any other proxy, the address of the proxy as given under Regulation 52 of the Elections Regulations.”.</p>
Rheolau 20 hyd 23 (darparu gorsafodd pleidleisio, penodi swyddogion llywyddu a chlercod, cyhoeddi cardiau pleidleisio swyddogol a chyfarpar mewn gorsafodd pleidleisio)	Hepgorer.
Rheol 25 (rhybudd o'r rheidrwydd cyfrinachedd)	Hepgorer paragraff (a).
Rheolau 26 hyd 37 (derbyn pobl i orsafoedd pleidleisio, cadw trefn mewn gorsaf, selio blychau pleidleisio, cwestiynau a ofynnir i bleidleiswyr, herio pleidleiswyr, y drefn pleidleisio, pleidleisiau a gaiff eu marcio gan y swyddog llywyddu, pobl ag anableddau yn pleidleisio, papurau pleidleisio wedi eu tendro, papurau pleidleisio wedi eu difetha, gohirio pleidlais oherwydd terfysg a'r drefn pan gaer y pŵl)	Hepgorer.
Rheol 39 (y cyfrif)(58)	Ym mharagraff (1), hepgorer is-baragraffau (a) a (b) a'r geiriau “and (c)”. Hepgorer paragraffau (2), (4) a (6).
Rheol 46 (dosbarthu dogfennau)(59)	Ym mharagraff (1) — (a) yn lle is-baragraff (b) rhowch —

(58) Yn lle paragraff (3) o Reol 39 rhoddwyd O.S. 2001/81, Rheol 12.

(59) Diwygiwyd Rheol 46 gan O.S. 2001/81, Rheol 13.

	<p>“(b) the statements of rejected ballot papers;”</p> <p>(b) hepgorer is-baragraff (c); ac</p> <p>(c) yn is-baragraff (d), hepgorer o “and” hyd at y diwedd.</p>
Rheol 47	<p>Ym mharagraff (1)(b) hepgorer “and certificates as to employment on duty on the day of the poll”.</p> <p>Ym mharagraffau (2) a (3), hepgorer “and certificates”.</p>
Rheol 48	<p>Ym mharagraff (2), yn lle’r geiriau o “, counterfoils” hyd at “poll” rhwch “and counterfoils,”.</p>
Yr Atodiad Ffurflenni	<p>Yng nghefn y ffurflen datgan hunaniaeth hepgorer nodyn 6.</p> <p>Hepgorer y ffurflenni isod —</p> <p>(a) cerdyn pleidleisio swyddogol etholydd;</p> <p>(b) cerdyn pleidleisio swyddogol dirprwy;</p> <p>(c) cyfarwyddiadau ar gyfer cyfarwyddo pleidleiswyr wrth iddynt bleidleisio;</p> <p>(d) tystysgrif cyflogaeth; ac</p> <p>(e) datganiad i’w wneud gan gydymaith i bleidleisydd anabl.</p>

ATODLEN 5

Rheoliad 15(8)

CYMHWYSO, GYDA NEWIDIADAU PELLACH, DDEDDF CYNRYCHIOLAETH Y BOBL 1983 O RAN DEISEBAU REFFERENDWM

(1)	(2)
<i>Darpariaeth</i>	<i>Newidiadau Pellach (os oes rhai)</i>
Adran 128 (cyflwyno deiseb sy'n cwestiynu etholiad lleol)	<p>Yn isadran (1) –</p> <p style="padding-left: 40px;">(a) yn lle “under the local government Act” rhowch “under the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004”; ac</p> <p style="padding-left: 40px;">(b) hepgorer “either” a’r geiriau o “, or by a person” hyd at y diwedd.</p> <p>Yn isadran (2), yn lle’r geiriau o’r dechrau hyd at “any”, rhowch “Any”.</p> <p>Ym mharagraff (a) o is-adran (3), hepgorwch “in England and Wales.”.</p> <p>Yn is-adran (4), hepgorwch “In England and Wales.”.</p>
Adran 129 (amser ar gyfer cyflwyno neu newid deiseb sy'n cwestiynu etholiad lleol).	<p>Yn isadran (1), yn lle “under the local government Act” rhowch “under the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004”;</p> <p>Yn isadran (2), ym mharagraff (b), yn lle “a candidate elected at the election”, rhowch “any person”.</p> <p>Yn isadran (3), ym mharagraff (b), yn lle “the candidate elected at the election, or by an agent of the candidate or with the privity of the candidate or his election agent”, rhowch “any person”.</p> <p>Hepgorer isadrannau (4) a (5).</p> <p>Yn lle isadran (7), rhowch —</p> <p style="padding-left: 40px;">“(7) Sections (3) and (6) above apply notwithstanding that the act constituting the alleged illegal practice amounted to a corrupt practice.”</p> <p>Yn isadran (8), ar ôl “below” rhowch, “, as applied by Regulation 15 of the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004.”.</p> <p>Hepgorer isadran (9).</p>
Adran 130 (llys etholiad)	Yn isadran (1), yn lle “in England and Wales under the Local Government Act”,

ar gyfer etholiad lleol yng Nghymru a Lloegr, a man cynnal treial)(60)	rhowch “in Wales under the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004”. Ym mharagraff (a) o isadran (3), yn lle “in England and Wales under the local government Act”, rhowch “in Wales under The Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004”.
Adran 131 (Ile ar gyfer llys a phresenoldeb mewn llys)	Yn isadran (1) – (a) ar ôl “section 130 above” rhowch “as applied by Regulation 15 of the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004”, ac (b) ar ôl “section 132 below” rhowch “as so applied”.
Adran 132 (taliadau a lwfansau)	Yn isadran (1), ar ôl “section 131 above”, rhowch “as applied by Regulation 15 of the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004”.
Adran 133 (ad-daliadau dan Adran 131 a 132)	Yn isadran (1) – (a) ym mharagraff (a), ar ôl “Section 131 above”, rhowch “as applied by Regulation 15 of the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004”; ac (b) ym mharagraff (b), ar ôl “Section 132 above”, rhowch “as so applied”.
Adran 136 (diogelu costau)	Yn isadran (2), ym mharagraff (b), yn lle “a petition questioning an election under the local government Act” rhowch “a referendum petition within the meaning of Regulation 15 of the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004”.
Adran 137 (deiseb yn bwnc dadl)	
Adran 138 (rhestr deisebau)(61)	Yn isadran (1), ym mharagraff (a), yn lle “all election petitions”, rhowch “all referendum petitions within the meaning of Regulation 15 of the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004”. Yn isadran (3) yn lle’r geiriau o’r dechrau hyd at “candidates”, rhowch “Two or more persons”. Yn isadran (4) — (a) yn lle “the same election or to elections under the local government Act”, rhowch “the same referendum or to referendums under the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004”; ac (b) yn lle “the election list”, yn y ddau le, rhowch “the list made out under sub-section (1)”.

(60) Diwygiwyd Adran 130 gan Ddeddf y Llysoedd a’r Gwasanaethau Cyfreithiol 1990 (p. 41), Atodlen 10, paragraff 50.

(61) Diwygiwyd Adran 138 gan Ddeddf y Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000, Atodlen 17, paragraff 4.

Adran 139 (profi deiseb)	<p>Yn isadran (1) hepgorer “, in the case of a parliamentary election petition, 14 days and in any other case,”.</p> <p>Hepgorer isadran (3).</p> <p>Yn lle isadran (5) rhowch —</p> <p>“(5) On the trial of a petition, the respondent may give evidence in the same manner as if that person had presented a petition against the referendum.”.</p> <p>Yn lle isadran (6) rhowch —</p> <p>“(6) Where the petition relates to a referendum as regards which, by reason of an equality of votes found at the count, the result was determined by lot, that determination shall be effective also for the purposes of the petition unless sub-section (6A) applies.</p> <p>(6A) This sub-section applies where the court disallows any vote cast in the referendum; and in any such case –</p> <p>(a) the determination referred to in sub-section (6) above shall have no effect; and</p> <p>(b) the court shall declare the result of the referendum.</p> <p>(6B) Where —</p> <p>(a) the petition relates to a referendum at which no equality of votes was found at the count; and</p> <p>(b) the court —</p> <p>(i) disallows any vote cast in the referendum; and</p> <p>(ii) determines that an equality of votes was cast in the referendum,</p> <p>the result of the referendum shall be determined by the court by lot.”.</p>
Adran 140 (tystion)	Yn isadran (1), hepgorer “, but this sub-section does not apply to Scotland in relation to an election of councillors”.
Adran 141 (dyletswydd i ateb cwestiynau perthnasol)	
Adran 143 (treuliau tystion)	<p>Yn isadran (2) —</p> <p>(a) ar ôl “Section 140(2) above”, rhowch “as applied for the purposes of the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004”; ac</p> <p>(b) ar ôl “sub-section (1) above”, rhowch “as so applied”.</p>

<p>Adran 145 (cau treial deiseb etholiad lleol)</p> <p><i>Ni fydd Isadran (1), fel y'i amnewidwyd, yn gymwys lle bo deiseb refferendwm wedi ei chyflwyno gyda chaniatâd yr Uchel Lys (gweler Rheoliad 15(3))</i></p>	<p>Yn lle isadran (1), rhowch yr isadrannau canlynol —</p> <p>“(1) At the conclusion of the trial of a petition questioning a referendum under the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004, the election court shall determine —</p> <p>(a) in the case of a petition presented on the ground mentioned in sub-paragraph (a) of paragraph (1) of Regulation 15 of those Regulations, whether the result of the referendum was, or was not, in accordance with the votes cast in the referendum;</p> <p>(b) in the case of a petition presented on the ground mentioned in sub-paragraph (b) or (c) of that paragraph, whether the referendum was void.</p> <p>(1A) Where the election court makes such a determination as is referred to in sub-section (1)(a), it shall, as the circumstances require —</p> <p>(a) confirm the result of the referendum; or</p> <p>(b) reverse the result of the referendum.”.</p> <p>Yn isadran (3) —</p> <p>(a) yn lle “Sections 158 and”, rhowch “section”; ac</p> <p>(b) yn lle'r geiriau o “for which” hyd at y diwedd, rhowch “by which or in respect of which the referendum was held.”.</p> <p>Yn isadran (6), yn lle “for which the election was held”, rhowch “by which or in respect of which the referendum was held.”.</p>
<p>Adran 146 (achos arbennig i'w benderfynu gan yr Uchel Lys)</p>	<p>Hepgorer isadran (2).</p> <p>Yn isadran (3), yn lle'r geiriau “In the case of a petition questioning an election in England and Wales under the local government Act,” rhowch “In the case of a referendum petition under the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004,”.</p>
<p>Adran 147 (tynnu deiseb yn ôl)</p>	
<p>Adran 154 (costau deiseb)</p>	
<p>Adran 155 (esgeuluso neu wrthod talu costau)</p>	<p>Yn isadran (1) hepgorer paragraff (a).</p> <p>Yn isadran (2) ar ôl “this Act”, rhowch “as applied for the purposes of the referendum petition”.</p>
<p>Adran 156 (darpariaeth bellach ynghylch costau)</p>	

Adran 157 (apeliadau ac awdurdodaeth)(62)	Hepgorer isadran (4).
Adran 160(1) a (3) (pobl yr adroddwyd eu bod yn euog o arferion llwgr yn bersonol)(63)	Yn isadran (1), hepgorer paragraff (b).
Adran 161 (Ynad Heddwch)	
Adran 162 (aelod o'r proffesiynau cyfreithiol a phroffesiynau eraill)	
Adran 163 (deiliad trwydded neu dystysgrif o dan y Deddfa Trwyddedu)	
Adran 164(1) a (2) (dirymu etholiad oherwydd llygredigaeth gyffredinol etc..)	Yn isadran (1) – <p>(a) yn lle “election”, yn y ddau le cyntaf yr ymddengys y gair, rhwch “referendum”;</p> <p>(b) yn lle “the election of any person at that election”, rhwch “a particular outcome in relation to the question asked in the referendum”; ac</p> <p>(c) Yn lle paragraffau (a) a (b), rhwch “, the referendum, if that outcome was achieved, shall be void.”.</p> <p>Yn isadran (2), yn lle “An election”, rhwch “A referendum”.</p>
Adran 167 (cais am ymward)	
Adran 180 (tystiolaeth drwy dystysgrif o gynnal etholiad)	Hepgorer is-baragraff (ii) a'r gair sydd yn union o'i flaen.
Adran 183 (costau)	
Adran 184 (cyflwyno hysbysiadau)	
Yn adran 185 (dehongli Rhan III), y diffiniadau o “appropriate officer”, “costs”, “Licensing Acts” a “payment”.	

(62) Diwygiwyd Adran 157 gan Ddeddf y Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000, Atodlen 17, paragraff 6.

(63) Diwygiwyd Isadran (1), diddymwyd isadran (2), a amnewidwyd isadran (3), gan Ddeddf Cynrychiolaeth y Bobl 1985, Atodlen 4, paragraff 52 ac Atodlen 5.

ATODLEN 6

Rheoliad 15(9)

NEWIDIADAU I'R RHEOLAU DEISEBAU ETHOLIADAU 1960(64)

(1)	(2)
<i>Y ddarpariaeth a newidiwyd</i>	<i>Newidiadau</i>
Rheol 2(2)	<p>Ar ôl y diffiniad o “the Act” rhowch —</p> <p>““the 2004 Regulations” means the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004;”.</p> <p>Ar ôl y diffiniad o “local election petition” rhowch —</p> <p>““referendum petition” means a petition under the 2004 Regulations;”.</p> <p>Yn y diffiniad o “petition”, rhowch ar y diwedd “or a referendum petition”.</p> <p>Yn lle’r diffiniad o “constituency”, rhowch —</p> <p>““constituency” –</p> <p>(a) in relation to a local election petition, means the local government area to which the petition relates;</p> <p>(b) in relation to a referendum petition, means the local government area in which the referendum is held;”.</p> <p>Ar ôl y diffiniad o “returning officer” rhowch “and, in relation to a referendum petition, any reference to a provision of the Act shall be construed as a reference to that provision as applied by the 2004 Regulations.”</p>
Rheol 2(3)	Ar ôl “local government Act”, rhowch “and referendums under the 2004 Regulations”
Rheol 4(1)	<p>Hepgorer paragraff (a).</p> <p>Yn lle paragraff (b), rhowch —</p> <p>““(b) the date and result of the referendum to which the petition relates;”.</p> <p>Ym mharagraff (c), yn lle’r geiriau o “petition” hyd at “the Act” rhowch “referendum petition”.</p>

(64) Diwygiwyd O.S. 1960/543, gan O.S. 1985/1248 a 1999/1352.

Rheol 10	Hepgorer.
Rheol 12(3)	Yn lle “the election” rhowch “the referendum”.
Rheol 14(2)	Yn lle “the election may” rhowch “the referendum may”.
Rheol 16(3)	Yn lle “the election may” rhowch “the referendum may”.
Rheol 18	Ar ol “local election petition” rhowch “or a referendum petition”.
Yr Atodlen	<p>Yn lle “a Parliamentary (or Local Government) Election for (<i>state place</i>)....”, rhowch “a referendum under the Local Authorities (Conduct of Referendums) (Wales) Regulations 2004 (“the 2004 Regulations”) in (<i>state area</i>)”.</p> <p>Ym mharagraff 1 —</p> <p>(a) yn lle “election”, yn y lle cyntaf yr ymddegnys y gair hwnnw, rhowch “referendum”;</p> <p>(b) hepgorer “(or was a candidate at the above election) (or in the case of a parliamentary election claims to have had a right to be elected or returned at the above election)”.</p> <p>Yn lle paragraff 2 rhowch —</p> <p>“2. That the referendum was held on the ... day of ... 20 ...”</p> <p>Ym mharagraff 4, hepgorer “in the case of a petition mentioned in Section 122(2) or (3) or”.</p> <p>Yn lle paragraff (1) o’r Weddi rhowch—</p> <p>“(1) That it may be determined [that the result of the referendum was not in accordance with the votes cast]* [that the referendum is avoided]* [that the referendum is tainted as mentioned in Regulation 17(3) of the 2004 Regulations]*.</p> <p>* <i>include or omit, as the circumstances require.</i>”.</p>